Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 64 (1814) ♦ Субота, 4 квітня 1998 року ♦ Ціна договірна

Мелодії, наспівані карпатськими потоками

Поетичним, пісенним краєм віддавна називають Буковину, де все дихає-озивається красою. Від смарагдових гірських схилів на тлі розвесненого голубого неба —до різнобарвних візерунків на вишитих рушниках, сорочках, серветках, які прикрашають майже кожну місцеву оселю. Тут є свої музики чи не на кожній сільській вулиці, а гостру, дотепну коломийку вам заспіває перша стрічна буковинка. Справді-бо: пісенний край Черемоша й Прута.

Усе це музично-мистецьке багатство регіону дає змогу Державному заслуженому Буковинському ансамблю пісні і танцю, який понад півстоліття працює в Чернівецькій обласній філармонії, формувати багатий і різноманітний репертуар, що ми і побачили минулої неділі у звітному концерті колективу в Києві.

(Закінчення на 9-й стор.).

На фото: на сцені палацу культури «Україна» виступає Буковинський ансамбль пісні і танцю.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Лист на першу сторінку

Раз - пряником, два - батогом

Нарешті я дочекався світлого святечка: з першого березня моя пенсія збільшилася аж на одну гривню 58 копійок! Нині можу купити зайві дві хлібини і одну коробку сірників. Зате з грудня минулого року плачу на вісім гривень більше за опалення, а з січня підвищилися ціни на електроенергію. Очевидно, такі перерахунки проводяться з урахуванням «вагомої» надбавки до моєї пенсії.

Віктор ЗАЛЕТІН,
інвалід.

Токмак
Запорізької області.

«Поглянь у дзеркало — то я!»

6

Президентський валет проти думських тузів

10

Постріли в Гуляйполі

11

Заради безпеки континенту

У штаб-квартирі Північноатлантичного альянсу розпочалися політичні консультації між Україною та НАТО з широкого кола актуальних проблем контролю над звичайними озброєннями в Європі, передає Міністерство закордонних справ України.

Врожай-98

Не заглухнути б на ниві...

Чи не найбільший біль аграрників, за словами начальника Запорізького обласного управління сільського господарства Василя Веретельника, — нестача справної техніки. Насамперед тракторів, яких підготовлено лише 73 відсотка — майже на 1200 одиниць менше, ніж торік. Ще багато площ з осені лишилося незораними, а треба ж сіяти ярі...

Сутужно із пально-мастильними матеріалами. Якщо торік завдяки держзамовленню їх вистачило до вересня, то нині офіційно держава пообіцяла 20 тисяч тонн дизпалива і 10 тисяч тонн бензину — менше 15 відсотків від річної потреби. Надійшло лише 2,4 тисячі тонн дизпалива (із обіцяних у березні 11,5 тисячі тонн). Тож виїхати в поле вистачить, а далі?..

Олександр Мороз: результати оптимальні, хоча не відповідають оприлюдненим і фактичним підсумкам

Підготовка до виборів, їх проведення яскраво висвітлили дві тенденції у суспільстві. Одна — це прагнення соціальної, правової держави і бажання її зміцнити, друга — антидемократична по суті, але замаскована гаслами про захист реформ і прогресу. Остання виражає прагнення тих владних, політичних і економічних сил, для яких характерне нехтування законами, прагнення привласнити стратегічні об'єкти державного майна, спроби утримати владу, запровадити одноосібне правління. Так охарактеризував нинішню ситуацію в Україні на прес-конференції 3 квітня Голова Верховної Ради Олександр Мороз.

(Закінчення на 2-й стор.).

Програла не демократія, а виконавча влада

Таку думку висловив позавчора на прес-конференції лідер «Громади» Павло ЛАЗАРЕНКО, аналізуючи підсумки виборів нового складу Верховної Ради. На його думку, вибори показали реальну розстановку політичних сил у суспільстві. Водночас Павло Лазаренко вважає закон про вибори недосконалим, що дало можливість виконавчій владі маніпулювати результатами волевиявлення народу.

(Закінчення на 2-й стор.).

○ У першому кварталі 1998 р. до зведеного бюджету України надійшло 5,63 млрд. грн., з них 80% надходжень становили податкові платежі й збори.

○ Кабінет міністрів України збільшив у 1,5—3 рази тарифні ставки ввізного мита на товари широкого вжитку.

P.S.

У номер

КОСМОС — СПРАВА ТОНКА І ПРЕСТИЖНА

Перший космонавт України Леонід Каденюк і надалі має намір проводити космічні дослідження. Про це він повідомив під час зустрічі з Головою Верховної Ради України Олександром Морозом. Леонід Каденюк сказав, що постійно відчував довіру з боку керівництва держави, і, мабуть, тому політ на «Шаттлі» пройшов вдало. Космонавт подарував на пам'ять Голові Верховної Ради фотомонтаж із зображенням екіпажу «Колумбії», старту космічного корабля, українського прапора серед прапорів інших країн — учасниць польоту.

Олександра Мороза особливо цікавили перспективи розвитку космічних досліджень в Україні. Присутній на зустрічі заступник генерального директора Національного космічного агентства України Едуард Кузнецов, зокрема, розповів про підготовку запуску вітчизняного супутника зв'язку «Либідь». Нині для цього проекту вже є технічні розробки, кадри, однак бракує фінансування. Передбачається залучити кредити Європейського банку реконструкції і розвитку розміром близько 100 млн. доларів. Леонід Каденюк також повідомив, що вже підписано низку угод про співробітництво в космічній галузі із США та Росією.

Юліана ШЕВЧУК.

Олександр МОРОЗ: Результати оптимальні, хоча не відповідають оприлюдненим і фактичним підсумкам

(Початок на 1-й стор.).

На його думку, попри всі намагання цих сил утримати хаос у суспільстві, висока активність виборців перекреслила ці сподівання. Не допомогли їм ані величезні кошти, отримані з різних каналів під вибори, ані протизаконне використання правоохоронних органів, ані спроби фальсифікації результатів виборів. Олександр Мороз переконаний: «Суспільство не підтримує політику, яка проводиться сьогодні в Україні».

Головне завдання нової Верховної Ради, яке бачить лідер блоку Соціалістичної і Селянської партій, «з перших днів спрямувати роботу парламенту нового скликання у конструктивне русло». Щоправда, він не виключає спроби антидемократичних сил нав'язати новообраним депутатам політичні дискусії з тим, щоб звинуватитити ліві сили у блокуванні роботи Верховної Ради.

Водночас Олександр Мороз виклав позицію свого блоку і щодо сумісників, які спробують зберегти свій статус. Він повідомив, що апарат Верховної Ради уже працює над планом законодавчої роботи нового складу парламенту. На його думку, насамперед треба продовжити державно-правову реформу, прийняти ряд законів економічного характеру.

А тому Олександр Мороз висловив сподівання, що вже найближчим часом буде сформовано робочу групу для вироблення порядку денного першої сесії новообраного парламенту.

Голова Верховної Ради висловив упевненість у тому, що результати виборів у цілому легітимні, за винятком окремих округів. А тому він не виключає, що Центральна виборча комісія, маючи достатньо підстав і відповідне законодавче поле, може відмінити результати виборів у цих округах.

Олександр Мороз повідомив журналістам, що нині тривають консультації з лідерами різних політичних сил для формування парламентської більшості.

Відповідаючи на запитання про ймовірну відсутність у цій більшості комуністів, сказав прямо, що в такій площині варіанти не аналізувалися. Одначе зауважив, що треба враховувати думку кожного конкретного депутата, що входитиме до тої чи тої фракції. Олександр Мороз не заперечує співпраці і з «Громадою», яка, на його думку, матиме вагому фракцію, і з об'єднаними соціал-демократами, і Партією зелених, у яких також є чимало програмних положень, зорієнтованих на соціал-демократичні цінності.

Багатьох журналістів цікавило, чи піде у відставку після виборів уряд? Голова Верховної Ради Олександр Мороз відповів, що це питання — у моральній площині. На його думку, маючи безмежний вплив на засоби масової інформації, використовуючи всі можливі важелі впливу на підсумки виборів, виконавча влада програла все, що можна було програти. А тому уряд повинен подати у відставку, бо виборці голосували за сильний соціальний захист, який був у минулому, і за конкретні справи сьогодні.

— Але я ініціатором відставки уряду не буду, —наголосив Олександр Мороз.

На думку О. Мороза, Головою Верховної Ради повинен стати депутат-професіонал, який добре знає законодавчий процес і вміє віднаходити компроміс між різними політичними групами в інтересах держави, в інтересах кожного громадянина.

Отож результати виборів, ще раз наголосив Голова Верховної Ради, — оптимальні, незважаючи на деяку невідповідність між оприлюдненими і фактичними підсумками. Він зауважив, що вибори підкреслили перемогу демократії, а також демократичних сил, до яких Олександр Мороз зараховує і блок Соціалістичної та Селянської партій. На його думку, вибори також наводять на висновок про те, що вдалося закласти засади правової демократичної держави і продовжити формування громадянського суспільства.

Виборці роздали портфелі

● *Запоріжжя*

Міська виборча комісія офіційно повідомила про результати виборів міського голови. Ним залишився Олександр Головко, який протягом останніх шести років очолював міську владу. Так сталося, що головним конкурентом Олександра Головка був Олександр Поляк, генерал-майор, перший заступник начальника УМВС України в Запорізькій області.

У трьох містах обласного підпорядкування «замінили» міських голів. Так, у Бердянську найвищий рейтинг виявився у генерального директора виробничої фірми «Аванта» Валерія Баранова, у Токмаку — в судді райсуду Леоніда Єрка (колишнього «афганця», полковника СБУ), в Енергодарі — у директора середньої школи Олександри Васильєвої.

Тільки мелітопольці хочуть бачити свого міського голову Анатолія Мадгула не лише на цій посаді, а й у парламенті — тож обрали його ще й народним депутатом України.

Володимир ДУПАК.

● *Крим*

Після не баченої досі активності виборців у Криму голова Центрвиборчкому АРК Іван Поляков повідомив: найбільше голосів віддано комуністам, аграрникам і партії «Союз».

У кримському парламенті тепер 36 представників комуністів, 5 аграрників, по 4 — від партій «Союз» і Народно-демократичної, 2 ПЕВ-Ківці, 1 соцпартієць. Депутатами стали відомі політичні діячі Микола Багров, Анатолій Гриценко, Василь Кисельов.

Інтереси кримських татар у ВР АРК представлятиме Лентун Безазієв, висунутий комуністами, а в українському парламенті — Рефат Чубаров, досі заступник голови кримського парламенту і Меджлісу кримськотатарського народу.

Обрано усіх 12 міських голів.

Віктор ХОМЕНКО.

Сімферополь.

Постанова Верховної Ради України

Про Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Затвердити Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки.

2. Кабінету Міністрів України забезпечити реалізацію Основних напрямів державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ, 5 березня 1998 року.
№ 188/98-ВР.

Програла не демократія, а виконавча влада

(Початок на 1-й стор.).

Протоколи здавалися в окружні виборчі комісії протягом трьох днів. А тому остаточні результати значно відрізняються від перших підрахунків голосів. Активісти «Громади» зафіксували грубі порушення при остаточному підбитті підсумків виборів у чотирьох округах Одеської, Кіровоградської та Херсонської областей. Усі вони будуть, сказав Павло Лазаренко, оскаржені в судовому порядку.

Проте перипетії виборчого процесу на цьому не закінчились. Як повідомив лідер «Громади», до Херсонської області терміново виїхала комісія, щоб за рахунок голосів «громадівців» поліпшити становище Аграрної партії. У ході прес-конференції наводилися й інші конкретні факти порушень виборчого законодавства.

Павло Лазаренко підкреслив, що під час передвиборчих поїздок він зрозумів: народ стомився від безплідного протистояння і гілок влади, і виконавчої влади та опозиції. А тому «Громада» з перших днів роботи нової Верховної Ради ініціюватиме прийняття ряду економічних законопроектів. А саме: щодо захисту внутрішнього ринку, сприяння вітчизняному товаровиробникові, з пенсійної реформи. Тим більше, фахівці «Громади» розробили кілька десятків законопроектів. «Ми націлені на конструктивну роботу», — підкреслив Павло Лазаренко.

Торкаючися розстановки сил у майбутньому парламенті, лідер «Громади» підкреслив, що потрібен час, щоб говорити про реальне блокування центристських сил. Поки що фракція «Громади» налічує 41 депутата, проте не виключено, що вона кількісно зросте ще не на один десяток народних обранців. Павло Лазаренко не робив таємниці з того, що вже ведуться переговори з лідерами тих політичних сил, які подолали чотиривідсотковий бар'єр. Він висловив думку, що крайнім силам — ані лівим, ані правим — не вдасться обрати свою людину Головою Верховної Ради. «Сьогодні сформувалася конструктивна більшість, яка зможе обрати Голову Верховної Ради», — підкреслив Павло Лазаренко. Він заінтригував журналістів фразою: «Ви його добре знаєте». Окрім того, навів деяку характеристику цієї людини: «Яка за вісім років довела, що вона нейтральна, юрист».

Лідер «Громади» вважає, що з обранням Верховної Ради уряд повинен піти у відставку. Тим більше, що його діяльність завдає Україні величезної шкоди. Так, борг за газ останнім часом становив понад 1,6 мільярда гривень.

Водночас на прес-конференції зачіпалися й інші аспекти передвиборчої боротьби. Зокрема, Павло Лазаренко високо оцінив результат Партії зелених. І їхній успіх — закономірний, оскільки частина електорату була зорієнтована на дещо інші цінності, аніж пропонував ряд партій.

Павло Лазаренко також звернув увагу журналістів на те, що відповідні органи із запопадливою оперативністю реагують на скарги пропрезидентських партій щодо ходу виборів. І ігнорують скарги опозиційних сил.

Нині, зокрема, робляться спроби піддати сумніву результати виборів не лише на Херсонщині. Успіх «Громади» на Дніпропетровщині декому в Києві особливо муляє очі. Ніяк не збагнуть, що успіхи на виборах бувають там, де працюють для людей. У тих, хто працює для людей. А Дніпропетровська облрада на чолі з Павлом Лазаренком і «Громада» тут багато доброго зробили.

Але так хочеться втягти до парламенту і Аграрну партію. Сам Президент за неї ратував. Та от біда, виконавець підвів: «успіхи» аграрного міністра пана Карасика на ниві партійного будівництва виявилися такими самими «блискучими», як і на ниві звичайній.

Отож немає іншої ради, як поцупити в «Громади»? А може, інші рекламовані владою сили скинулися б потроху? Чому б і таке не втягти?

Володимир КОРОЛЮК.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Світле завтра переноситься

Врожай-98

Закінчилися вибори. Село, що ще хвилину тому купалося у щедрих посулах і підвищеній увазі бажаючих отримати відсотки та мандати, знов залишилося наодинці з буденністю. Звісно, поблизу розбитого корита, де треба вирішувати злободенне: як купити без грошей, виїхати у поле без трактора, посіяти без насіння і надоїти без електроенергії. Навряд чи можна було очікувати, що численні обіцяльники, а нині — депутати, одразу (та й у перспективі) після вікопомної події кинуться впроваджувати в життя наплановане для АПК світле завтра. Сільський електорат справу свою зробив, а далі...

Кабінетним чиновникам треба віддати належне — обіцянки сипалися, наче з рогу достатку. На словах уряд напланував простотаки залити ниви пально-мастильними матеріалами: державній акціонерній компанії «Хліб України» було доручено наміняти у підприємницьких структур за зерно з держресурсів 2 млн. тонн дизпального і 300 тис. тонн автобензину. На перевірку потужна ріка життєдайної для польових агрегатів рідини виявилася невеличким джерельцем — посівна вже давно розпочалася в усіх регіонах, а на баланс областей надійшли лише перші тисячі тонн такої «допомоги». Звісно, аби хлібороби з самого початку розраховували на власні сили — за два місяці щось та й припасли б. Але ж держава пообіцяла.

До посівної, запевняли посадовці, на рахунки господарств надійдуть 100 млн. грн. бюджетних коштів, передбачених для закупівлі аграрниками запасних частин та ремонту техніки. З'ясувалося, посула знов від лукавого, тобто обіцяльника: з цієї суми більшість областей не отримали жодної копійки. Тому й не дивно, що готовність тракторів до посівної становить 65 відсотків і «колеса» доводиться ремонтувати на ходу.

Щодо постанови Кабміну від 29 грудня 1997 року, якою передбачено поставити товаровиробникові 7,5 тис. тракторів вітчизняного виробництва, то її також можна вважати передвиборним гаслом — аграрники отримали кілька сотень машин.

Результат державної «турботи» очевидний: ярими засіяно 200 тис. га — у чотири рази менше, ніж за такий само період торік, а регіони (про що свідчать матеріали наших власних кореспондентів), як ніколи, лихоманить від браку грошей, пального, техніки, засобів захисту рослин та й усього іншого.

Чого, на жаль, з упевненістю поки що не скажеш про технічне оснащення. І хоча ремонт посівної техніки та інвентарю практично завершено, певні проблеми, зокрема підготовка тракторів, усе ще позначаються на ступені готовності техніки. Неоднозначною залишається також ситуація із забезпеченням пальним. На кінець березня господарства Луганщини отримали 8,4 тисячі тонн дизельного палива (23 відсотки від потреби) та 2,5 тисячі тонн бензину (16 відсотків). Такої кількості селянам вистачить тільки на два тижні роботи, але за цей час очікується надходження чергової «краплі» пального. Того самого пального, нестача якого восени вже перетворила кампанію збирання врожаю на майже цілорічну. А скільки його так і залишилося на полі «битви», з відомих причин розголошенню не підлягає.

Павло КУЩ.

Луганська область.

Гербіциди знову замінить сапа

На кінець березня в сільськогосподарських підприємствах Черкащини було підготовлено до весняно-польових робіт 75 відсотків тракторів і близько 90 відсотків причіпного інвентарю. Однак у Жашківському, Тальнівському, Чигиринському та в деяких інших районах справи з ремонтом техніки значно гірші.

— Підготовка до весни, — зазначив начальник обласного сільгоспуправління Олександр Ружицький, — з кожним роком вимагає дедалі більше коштів. А фінансовий стан господарств критичний. Борги у зарплаті і перед Пенсійним фондом становлять близько 140 мільйонів гривень.

Найбільшою квітневою проблемою буде весняна оранка — у зиму пішло невиораними понад 130 тисяч гектарів. Нині, коли запізніла весна ущільнила комплекс передпосівних робіт, це ще більше ускладнить ситуацію. Прагнучи виправити становище, багато господарств зважилося передати частину своїх земель в оренду. Першими скористалися з «доброти» КСП організації, що мають власну сільськогосподарську техніку — райагрохіми, ремонтно-транспортні підприємства, райпостачі, пересувні механізовані колони тощо.

Проблемою номер два називають керівники АПК нестачу засобів захисту рослин. Торік область заборгувала постачальникам пестицидів на понад 8 мільйонів доларів. Тобто урожаю 1997 року не вистачило, щоб розрахуватися з комерційними структурами. Тепер без грошей не дасть ніхто, навіть у кредит.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Хлібороби просять солярки

Прикро, проте факт: з кожним роком полтавський коровай стає дедалі біднішим і піснішим. Минулого року врожай ранніх озимих становив лише по 22,4 центнера з гектара, а валу ледве нашкребли 1 млн. тонн. А ще ж не стерлися з пам'яті часи, коли з кожного гектара збирали і по 35 центнерів! Причин занепаду галузі фахівці називають багато, але вочевидь, що зниження віддачі найкращих чорноземів Європи спричинене насамперед різким послабленням агротехнічного забезпечення. І хоч як намагається місцеве керівництво довести, що галузь вже нинішнього року вийде із провалу, реальних надій на багатий ужинок мало.

Найперше тому, що більш як на 100 тисяч гектарів скорочено посіви озимої пшениці. І хоча сходи вийшли із зими в непоганому стані, їх вагома віддача обмежена кількома причинами: низькою якістю посівного матеріалу, браком зернозбиральної техніки і відсутністю достатніх засобів для боротьби із біологічними шкідниками. Минулих жнив саме «кузька» і «клоп-черепашка» з'їли половину врожаю.

Під ярину відведено більш як 300 тисяч гектарів площ. Чи встигнуть їх вчасно засіяти? Якщо насіння, хоча й поганеньке, таки нашкребли і посівну техніку як змогли, так і відремонтували, то з пальним просто біда. До потреб його вдалося закупити не більш як 15%, а мастил лише... 3 відсотки. А ще потрібно підняти 272 тисячі гектарів весноoранки, на що навіть за сприятливих погодних умов треба щонайменше місяць. Факт для роздумів: упродовж останніх двох років область не одержала від держави ні краплі бензину і солярки! За останні 6 років КСП не отримали жодної посівної машини, а зношеність парку сягає 70 відсотків. Агрегати тримаються купи на клинцях і мотузках, на яких, схоже, і до поля не доїдеш.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Посівний акорд прозвучав слабенько

Весняно-польові роботи у Криму як ніколи обсіли проблеми. Назагал чекає засіву ще 60% хлібних площ ранніх зернових найпівденнішого регіону.

Посіяти у сприятливі лютневі вікна не змогли. Стримали два чинники. Один — відсутність пально-мастильних матеріалів, які до виборів «надійно» обіцяли голова місцевого уряду Анатолій Франчук і українського — Валерій Пустовойтенко.

Нині на проведення весняно-польових робіт потрібно принаймні 50 тис. тонн дизельного пального. Організованим порядком досі не надійшло і грама. Лише завдяки власним зусиллям, обдаровуючи останнім добром усілякі структури, хлібороби півострова спромоглися завезти у свої господарства 9 тисяч тонн «горючки». Єдине втішне — обіцяльники отримали мандат депутатів Верховної Ради.

Другий чинник неуспіху кримського весняного засіву — брак насіння (потреба у ньому — майже 40 тисяч тонн). Вартість засівного зерна з держресурсів сягнула таких висот, що всі без винятку господарства автономії були змушені відмовитись від держнасіння.

Тож і почали хлібороби, хоч і запізно, рятувати ситуацію усілякими взаємообмінами між господарствами і районами, об'їздили південні області України, аж до Харківської — ледь вициганили за свої «кревні» 3 тисячі тонн посівного матеріалу.

... За довиборною і післявиборною суєтою втрачено оптимальні строки засіву, які у Криму закінчилися 1 квітня. Цього дня аграрникам було не до сміху.

Віктор ХОМЕНКО.

Сімферополь.

Диктує тактику весна

Торік Одещина одержала найбільший в Україні валовий збір зерна — 3 мільйони 340 тисяч тонн, за середньої врожайності — 31,5 центнера з гектара. Чи вдасться нині утриматися на такій «сходинці»? За словами начальника відділу рослинництва облуправління сільського господарства і продовольства Івана Лаптєва, різке потепління наприкінці лютого дало змогу скрізь розгорнути польові роботи. В результаті з 76 тисяч гектарів, не зораних з осені, впорали 58 тисяч. Ще три-чотири дні, й цю роботу завершать.

Однак «зимові примхи» березня таки далися взнаки: оптимальні строки сівби ранніх зернових минають. Доведеться розширити клин кукурудзи на зерно до 170—180 тисяч.

Для проведення першого етапу польових робіт пального вдосталь. Правда, нерідко доводиться заправляти трактори прямо «з коліс».

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

Безвихідь у селі Чуйківка (Ямпільський район Сумської області) оселилася давно. Тутешнє КСП ледве дихає. Бракує всього і вся: техніки, пального, зарплат, пенсій... — легше перерахувати, що є. Багаторічною невсипущою працею трударі ланів нажили хіба що борги. А втім — КСП як КСП...

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Трактор в полі «дир-дир-дир»: що збиратиме «Джон Дір»?

Більш як 200 тисяч гектарів не зораних на зяб, тобто третина, на згадку про минулу осінь залишилися в Луганській області. Крім того, 36 тисяч гектарів озимини доведеться пересівати. Втім, коли врахувати, що йдеться про 10 відсотків від посіяних восени площ — для усунення «огріхів», мабуть, якихось надзусиль не потрібно. Тим паче, як запевнили спеціалісти обласного управління сільського господарства, насінням господарства регіону забезпечені повністю.

Оптимізм — крізь смуток

Із 75 тисяч гектарів торішнього врожаю цукрових буряків у полі залишилося по всій області не більш як сто гектарів. З оранкою сутужніше: із 600 тисяч гектарів у нинішній рік перейшло 120 тисяч. Проблема не так у складності погодних умов, як у забезпеченні нафтопродуктами. З 20 тисяч тонн дизпального, що держава мала поставити в область через ДАК «Хліб України», надійшло тільки дев'ять.

В обласній державній адміністрації впевнені, що весняно-польові роботи на Хмельниччині пройдуть організовано. Бо навіть коли держава підводить, то на місці знаходять резерви. Найближчим часом через комерційні структури область додатково отримає ще 5 тисяч тонн нафтопродуктів.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Хмельницька область.

Були б гроші...

Ця зима на Закарпатті видалася безсніжною, але посівам шкоди особливої не завдала. Бо ж і морозів не було. За словами заступника голови обласної держадміністрації, начальника управління сільського господарства і продовольства Юрія Садварі, належить підсіяти 1130 гектарів озимих, а це не так уже й багато.

Господарства всіх форм власності насінням ярих зернових, багаторічних трав забезпечені.

Нема проблем і з пальним, були б тільки гроші. А їх не вистачає і для інших потреб. Із передбачуваних 860 тисяч гривень аграрники отримали 21,6 тисячі.

Згідно з постановою Кабміну № 977 від 3 вересня минулого року господарствам виділено 6 115 тонн добрив, або 90 відсотків до потреби. За графіком вони мали вже надійти в область. Але із замовлених на березень 1122 тонн аміачної селітри Черкаське ВАТ «Азот» поставило лише 498 тонн.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

У номер

● *Львів*

На кордоні жити небезпечно?

Зовсім недавно урочисто перетинали стрічку на Краковецькому міжнародному переході, а нині на прикордонній території — траур. В останній день ввезення автомобілів за старими правилами водій придбаної за кордоном іномарки наїхав у селі Наконечне на двох молодих чоловіків, які від отриманих травм померли на місці. Причини аварії з'ясовують правоохоронні органи, а тим часом жителі села вже розпочали свій суд: перекрили дорогу, закидали міліцію камінням. Свого часу тут обіцяли зробити об'їзну дорогу. Та поки що транспорт рухається грунтовими дорогами прикордонних сіл.

● *Сімферополь*

Щоб успішно вчитися — треба оздоровитися

Відзначає своє 20-річчя ошатний санаторій-профілакторій Сімферопольського університету. Він розташований у мальовничій долині, у центрі студентського містечка. Протягом року тут відпочивають та оздоровлюються студенти і викладачі.

Комфортні кімнати, сучасне лікувальне устаткування, прекрасний інтер'єр, бібліотека і т. ін. — нещодавно усе це стало доступним також і для дітей з незаможних родин та сиріт.

● *Чернівці*

Гідний приклад для інших

У Чернівцях деякі заклади побутового обслуговування не беруть з малоімущих, зокрема інвалідів, коштів за обслуговування. А 50-процентні знижки тим, хто перебуває за межею бідності, надають: 12 фотоательє, 28 перукарень, 4 ательє з пошиття одягу, 2 трикотажних, 18 взуттєвих та 3 майстерні з ремонту побутової техніки та телерадіоапаратури. Ці та інші пільги на побутові послуги для малоімущих було ухвалено Чернівецькою сесією міськради.

Тривога тижня

Стан «Укриття» близький до аварійного

Об'єкт «Укриття» Чорнобильської АЕС «упевнено» йде до аварійної ситуації, заявив агентству «Інтерфакс-Україна» заступник генерального директора станції по об'єкту «Укриття» Валентин Купний.

Погіршення технічного стану саркофагу змушує регулярно проводити навчання з евакуації персоналу. Перше проходило 26 березня 1998 року.

В. Купний також зазначив, що на об'єкті ускладнено шляхи евакуації, засоби зв'язку всередині об'єкта перебувають у «доісторичному стані». За його словами, згідно з даними дослідження, проведеного в 1997 році Інститутом підтримки регулюючих органів Німеччини, у разі завалу покрівлі «Укриття» персонал (698 осіб), який знаходиться в радіусі 1 км, може отримати опромінення, що перевищує припустиму дозу більш як у 100

Лідія ТИТАРЕНКО, «Голос України»

Біль тижня

Прощавайте, лебеді материнства...

Пішла в небуття, «у землю святу», Велика Мати Великого Поета. На 90-му році життя померла Ганна Федорівна Щербань-Симоненко.

... Доля відміряла матері незмірно довший шлях, ніж її синові. Ніби цими довгими літами хотіла спокутувати Вічну Тугу.

Поховавши у грудні 1963-го єдину дитину, неповторного, незабутнього українського поета Василя Симоненка, мати все життя служила пам'яті його. Пам'яті його поезії і слова. «Прокинуся, бува, вночі, — розповідала не раз, — сон десь блукає попідвіконню, і я передумаю пересную усе пережите. Перечитаю по пам'яті Василеві вірші... А коли спіткнуся, забуду який рядок, дістану з полиці книжечку і повторю, як молитву...»

Проста селянка, від природи талановита, з глибоким відчуттям краси і гармонії, інтелігентністю, делікатністю, щирістю вона передала ці духовні скарби своєму синові. Їй, матері, Василь присвятив чимало схвильованих поетичних рядків, серед яких і ці:

Я таку тебе завжди бачу,
Образ в серці такий несу —
Материнську любов гарячу.

А потім з-під Василевого пера народилися ніжно-пісенні «Лебеді материнства»:

Можна все на світі вибирати, сину,
Вибрати не можна тільки Батьківщину...

До останнього свого дня мати плекала надію побачити силует сина на дніпрових кручах, у затишному парку, де він любив відпочивати разом із друзями. Але досі, на жаль, пам'ятника молодому лицареві української поезії в Черкасах нема...

Може, тепер, після смерті Ганни Федорівни, вони постануть удвох: Мати-Україна і її Син як символ чистої любові, вірності, вічного і прекрасного.

Черкаси.

Ганна РОМАНЦОВА, «Голос України»

Перспектива тижня

Нова «стеля» висвітила старі дірки

Міністерство праці і соціального захисту вживає всіх заходів до скорочення неплатежів до Пенсійного фонду (ПФ), які є головною причиною несвоєчасної виплати пенсій. З цією самою метою 24.01. 1998 р. Кабмін прийняв постанову «Про додаткові заходи щодо погашення заборгованості підприємств, установ та організацій з обов'язкових платежів до Пенсійного фонду», запровадивши вексельну форму розрахунку з боржниками. Підготовлено проект постанови уряду про випуск Пенсійним фондом облігацій, що також сприятиме скороченню дефіциту ПФ.

На думку першого заступника голови ПФ України Віктора Онищука, якщо всі дебітори фонду, і передусім державний бюджет, рівномірно протягом року погашатимуть свої борги, то вже з 1 травня можна буде перейти до поточного фінансування виплати пенсій і видавати їх однією сумою. Успіх такого заходу залежить і від того, як скоро ПФ буде звільнено від невластивих йому виплат (нині вони становлять близько 1,7 млрд. гривень за недоїмки Пенсійного фонду у 2,5 млрд.).

Перший етап розмежування джерел фінансування соціальних програм намічено вже на поточний рік. У зв'язку з цим готується проект постанови Кабміну про припинення виплат з ПФ допомоги сім'ям з дітьми (її одержують близько 3,4 мільйона сімей). Ці витрати після коригування має взяти на себе державний бюджет.

Розмежування джерел фінансування — наріжний камінь усієї пенсійної реформи, без нього неможливо перейти від зрівнялівки до системи диференційованого пенсійного забезпечення. Перші кроки на цьому шляху вже зроблено: з березня підвищено максимальні пенсії — на 20 гривень для тих, хто працював в особливо важких і шкідливих умовах (список № 1) і на 10 гривень для всіх інших. Причому вперше підвищення не було автоматичне, під час перерахунку пенсій враховували трудовий стаж і заробіток.

Максимальна пенсія — то встановлена державою «стеля», котра обмежує розмір пенсії. До 1 березня вона становила 49 гривень 86 копійок (для «першого списку» — 66 гривень 48 копійок). І коли за законом, відповідно до стажу й заробітку, людині призначала пенсія в розмірі 60 гривень, во одержувала з цієї суми лише 49 гривень 86 копійок. З 1 березня ця «стеля» зросла до 59 гривень 48 копійок.

Та не всі з пенсіонерів, які зраділи новині, одержали довгоочікувану прибавку: ті, чия пенсія відповідно до стажу й заробітку не перевищувала колишньої «стелі» — 49 гривень 86 копійок, одержуватимуть попередню суму.

Підвищення торкнулося лише 45 відсотків пенсіонерів, або 6 мільйонів наших співгромадян Решті поки що лише індексуватимуть пенсії — в разі, коли інфляція перевищить 5-відсотковий поріг. Як відомо, в січні і лютому цього не сталося, і пенсії залишилися незмінними, хоча й вельми далекими від прожиткового мінімуму.

Коментар тижня

Як відомо, є таке жаргонне слівце — «попасти». Означає воно ситуацію, коли об'єкт чи суб'єкт потрапляє в обставини, доволі сумні за наслідками. Моральними, матеріальними чи якимись іншими.

Володимир СКАЧКО, журналіст

Як ми знову «попали»...

Тож сьогодні, коли практично всі політики з партій-переможниць (окрім хіба що НДП та «зелених»), які за партійними списками потрапили до нового парламенту, заявили, що результати парламентських виборів були масштабно сфальсифіковані, вже можна стверджувати, що Україна — «попала».

По-перше, тому, що партії-переможниці, знаючи про фальсифікації, маючи на руках їх конкретні документальні підтвердження з конкретних виборчих дільниць, все одно стримуватимуть активні протести. Народний депутат України, який і до нового парламенту потрапив за списком «Громади», Віктор Омеліч заявив журналістам, що його партія ще «розглядатиме, як юридично оформити протести, аби не дати президентським структурам можливості визнати вибори такими, що не відбулися». Цю позицію підтримали й інші політики, навіть будучи переконаними, що «ті бізнесмени, які вклали величезні гроші в перемогу в мажоритарних округах, скоріше «скасують» самого Президента, аніж дадуть йому скасувати результати голосування».

Іншими словами, всі чудово розуміють, що певні сили в президентському оточенні, які не хотіли виборів, працювали на їх зрив, а потім «керували» підбиттям підсумків за сталінським принципом «важливо не те, як голосують, а як підраховують», можуть-таки домогтися свого. Не вдалося зірвати вибори, то можна оголосити їх недійсними, якщо будуть звинувачення у фальсифікації.

По-друге, президентському оточенню вдалося залишити країну в полоні старого міфу про те, що Президент у нас — реформатор, а йому можуть стати на заваді «червоні реваншисти». Можливо, саме тому міжнародні спостерігачі й поспішили визнати голосування «демократичним», не чекаючи підрахунку голосів. Представникам західних країн, які прислали спостерігачів, справді все одно, хто в Україні при владі — Кучма чи не Кучма, аби тільки не ліві.

Але «попадає» знову-таки Україна, її народ, якому жити за «демократії імені Кучми». Тобто знову без реформ, без зарплат, без пенсій тощо. Адже навіть глава адміністрації Президента Євген Кушнарьов 1 квітня визнав: «Люди проголосували значною кількістю проти сьогоднішнього рівня життя, вони на це мають абсолютне право. А це серйозне попередження тим, хто здійснює реформи в країні».

Одне забув сказати пан Кушнарьов: символом реформ у нас, повторюю, залишається Президент Л. Кучма, а за їх втілення у життя відповідає уряд на чолі з прем'єр-міністром В. Пустовойтенком. Тож і залишається невідомим, чи Є. Кушнарьов жартував у День сміху, чи сказав, не подумавши, але загальної ситуації це не змінює. Особливо з огляду на заяву самого Президента-реформатора, який після розмови з фінським колегою визнав, що результати виборів такі тому, що багато переможців пішли на них з антиурядовими та антипрезидентськими гаслами. А це — не що інше, як визнання того факту, що люди голосували за лівих не тому, що хочуть повернутися до будівництва комунізму, а тому, що бачать у них послідовну силу, здатну зупинити ті реформи, які сьогодні тривають. Стосується це і «Громади». А що робитимуть депутати від цих сил, щоб Україна більше не «попадала», стане відомо вже в травні. Коли почне роботу нова Верховна Рада.

Людмила МЕНЖУЛІНА, «Голос України»

Як ковток чистої води

Свято тижня

ДО ЧОГО Ж безкорисливий народ геологи! Якби за кожну добру звістку про нові знахідки «в засіках» матінки Землі вони брали плату, то не було б людей багатших. Але беруть лише те, що дають. А фінансує країна геологічну службу вкрай погано. Минулого року, наприклад, лише на 48,5% від запланованого в бюджеті. І все-таки навіть в урядових підрозділах з нагоди восьмидесятирічного ювілею галузі (відзначався у лютому поточного року) фігурувала зовсім інша цифра —15 трлн. гривень. Приблизно в стільки оцінюють розвідані в Україні запаси корисних копалин. У перерахунку на кожного мешканця країни це майже 300 тисяч. Непогано, чи не так?

В усякому разі, не мають «слабшати» ані заводи — споживачі рудної сировини, ані будівельні майданчики, ані переробні підприємства. У держкомісії із запасів пройшли експертизу і апробацію 42 родовища корисних копалин, половина з яких належить Держкомгеології. Підприємства комітету перевиконали завдання держконтракту з приросту запасів природного газу, нафти і конденсату, вугілля, марганцевих руд, вогнетривких і бентонітових глин, цирконію, титану, урану.

Відкрито два нові газоконденсатні родовища у Харківській і Полтавській областях. У промислове освоєння передано сім родовищ вуглеводневої сировини, підготовлено до дослідження ще чотири перспективні нафтові структури. Під час пошуково-промислової експлуатації геологи видобули 5636,23 тонни нафти, 459,6 тисячі кубометрів газу і 120 тонн конденсату. На Клинцівському родовищі одержано перше українське рудне золото. Підтверджено перспективу золотоносності Савранської металогенічної зони, в рамках якої очікується низка середніх і великих відкриттів. Значно розширено перспективи відкриття корінних родовищ алмазів.

Успіхи геологів у пошуках і видобутку рудної, нерудної сировини, безперечно, вражають. Але будь-хто, читаючи ці рядки, може сказати й таке: « Мені конкретно що з того?» І не матиме рації. Завдяки розвіданим 147 дільницям родовищ мінеральних вод наш народ має тепер можливість поліпшити здоров'я не лише перебуваючи біля курортних джерел.

Але вода від води відрізняється, особливо якщо на гадці у виробника не якість, а прибуток. Зразком господарського і наукового підходу до використання дарів землі стала робота ВАТ «Р. К. Хімтекс», яке випускає воду «Збручанська», «Товтри», «Поляна Подільська». Окрім відкриваних мінеральних джерел нині діє 916 групових водозаборів, із яких за добу можна добувати по 15 млн. кубометрів екологічно чистої води. І якщо врахувати прогноз спеціалістів, згідно з яким років через 20 ковток такої води на планеті буде на вагу золота, то вітчизняній геології уже сьогодні треба в ноги поклонитися, тим паче напередодні їхнього професійного свята.

Анатолій МИХАЙЛОВ, журналіст

Уміли готувати, вміємо й подавати

Виставка тижня

НА ВСЕСВІТНІЙ виставці ЦЕБіТ-98 у Ганновері (ФРН) Україна стала лідером у галузі інформаційних та телекомунікаційних технологій серед країн Східної Європи. За кількістю учасників (51 підприємство) наша держава залишила позаду Росію (44 експоненти), Білорусь (22) та Польщу (15 підприємств). На цю обставину звернула особливу увагу у спеціальній публікації, присвяченій Україні, впливова ганноверська газета «Мессе-цайтунг».

За тиждень виставку, в якій взяли участь 7250 підприємств і фірм з понад 60 країн світу, відвідало 670 тисяч чоловік. А до її інформаційного серверу звернулися 4,5 мільйона користувачів Інтернету зі 123 держав.

Участь України в цій престижній виставці засвідчила, що вітчизняна інформатика і телекомунікація досить ефективно інтегруються у всесвітню індустрію галузі, доходи якої тепер становлять щороку сотні мільярдів доларів. Це більше, ніж у промисловому і аграрному секторах світової економіки.

Переважна більшість учасників від України самофінансувала свою участь у виставці за рахунок коштів, одержаних внаслідок реалізації контрактів із зарубіжними фірмами, укладеними під час попередніх ЦЕБіТів. Так, цього року участь у виставці принесла неабиякий успіх колективу Донецького державного інституту штучного інтелекту. Укладено низку угод із західними фірмами, зокрема, досягнуто домовленості щодо відкриття у Донецьку представництва фірми «Т-data» (ФРН), на що вона виділяє 500 тисяч німецьких марок.

Фото автора.

На знімку: національний стенд України на виставці ЦЕБіТ-98.

Христофор ГРУША, журналіст

Ранок вечора Му!..

Фестиваль тижня

СЕРГІЙ ПРОСКУРНЯ проводить свій чотиритижневий марафон «Мистецьке березілля» щороку під новим девізом. Нинішній (уже сьомий) фестиваль має девіз «Майстер». Отже, йдеться про роль Особистості у мистецтві. Це вельми актуально, адже майстрів-професіоналів катастрофічно поменшало в усіх сферах, від політики до комунгоспу, а вперед вриваться дилетанти.

Перший тиждень «Березілля» подарував киянам зустрічі з Данилом Лідером, Богданом Козаком, Петром Мамоновим, Борисом Юхановим, Віталієм Малаховим. Звісно, для масової публіки вистава Петра Мамонова «Чи є життя на Марсі?» була визначальною подією цих днів. Мамонов якнайдохідливіше проілюстрував надзавдання фестивалю і показав нам зразок Майстра-завдяки-Собі, завжди самотнього. Але та сама теза проглядалася й у виставі режисера Ярослава Федоришина та художника Антона Лобанова «Дорога в Дамаск» за Стріндбергом (Львівський театр «Воскресіння»). Чудовий актор Володимир Мовчан грає тут ніби того ж таки Мамонова, Майстра на грані буття і небуття. Правда, ця вистава — не для широкої, а швидше для суто фестивальної публіки. Зовсім інший зріз проблеми («Майстер та його учні») можна було побачити у двох дипломних виставах акторського відділення Львівської консерваторії (клас Богдана Козака). Як можна (і чи можливо взагалі) передати учням власну неповторність? Чи, може, досить передати їм тільки поняття про культуру, якій ти належиш? У контексті фестивалю (і з огляду на епоху войовничого дилетантизму) ці запитання не здавалися зайвими. Та й всюдисущий Проскурня повсякчас нагадував про це своїми коментарями.

А попереду в нас — нові зустрічі з Майстрами: Володимиром Оглобліним, Миколою Рушковським, Валерієм Івченком, Олегом Єфремовим та МХАТівцями. Як каже Мамонов, «Ранок вечора Му!..».

Іменини тижня

Любов ГАЙДАК, журналіст

«Кадри» починали із стола...

Дев'ять років тому все майно Київського науково-впроваджувального центру «Кадри» складалося із стола, стільця і телефону. А нині Міжрегіональна академія управління персоналом — у яку переросли «Кадри», включає 4 навчальні інститути з 30 кафедрами і більш як 40 центрів у різних регіонах держави.

Безперечно, такому успіхові вузу сприяла гнучка багаторівнева система освіти. Розпочати навчання тут можна ще школярем — у ліцеї, згодом протягом шести років пройти ще й такі ступені освіти: коледж, бакалаврат, магістратуру. Для тих, хто має вже диплом і освіту, у академії організована післядипломна перепідготовка з нині модних спеціальностей економіста, бухгалтера, аудитора, страхувальника, банківського працівника тощо. Не забули в академії й заочну форму навчання, за якої спеціальність можна освоїти без відриву від роботи.

Видавництво академії щороку випускає більш як 40 найменувань підручників, навчально-методичних посібників, монографій, а з 1991 року видає журнал «Персонал». За дев'ять років із стін академії вже вийшло більш як 14 тисяч спеціалістів, котрі обіймають керівні посади у міністерствах, відомствах, виконавчих структурах влади, на підприємствах держави.

Алла РОМАНЧУК, «Голос України»

В пошуках довершеності

Дизайн тижня

У СТОЛИЧНОМУ палаці мистецтв «Український дім» триває виставка «Пошук довершеності. Класичний дизайн з Фінляндії», зорганізована Музеєм мистецтв та дизайну Гельсінкі та Посольством Фінляндії в Україні за сприяння МЗС України. У вівторок її урочисто відкрили дружина Президента Республіки Фінляндія Еева Ахтісаарі та дружина Президента України Людмила Кучма.

Про те, що витоки своєрідності фінського дизайну беруть початок від природи, промовисто свідчить кожний експонат виставки. Звивисті лінії морського берега проглядаються у квіткових вазах. Гру кольорів і світла можна впіймати у яскравому чи навпаки —спокійному текстилі. Створюючи вироби із скла, майстри активно використовують тему тварин і рослин. Однак дерево, схоже, найулюбленіший матеріал фінського дизайну: своєю зручністю й естетикою приваблюють посуд, меблі. Між іншим, художнє оформлення стільців, розроблене дизайнером Алваром Аалто ще у 30-ті роки, й тепер не втратило своєї свіжості. Наголос фіни роблять на художньому оформленні товарів широкого вжитку. Тому особливою популярністю користуються текстиль, красивий і зручний посуд з порцеляни, чавуну, срібла і сталі, столові набори тощо. Одне слово, експозиція розповідає про те, як сучасні фінські дизайнери працюють у всіх галузях промисловості й, завдячуючи ноу-хау та й своєму таланту, досягають значних успіхів.

На знімку: сталевий набір для приготування швейцарського сирного і м'ясного делікатесу «фондю» та посуд із пластику.

Володимир ДУПАК, «Голос України»

«Глянь у дзеркало — то я!»

ТАК ЧЕРЕЗ ТИСЯЧІ *кілометрів гукала жінка в телефонну трубку, тримаючи в руках щойно одержану фотографію не знаної досі сестри. Через 46 років після народження зустрілися сестри-близнючки...*

Неправда буває святою

Валя виросла в робітничій сім'ї. Мала, як тепер кажe, «просту маму», котра працювала на хлібозаводі. Батько все життя служив у міліції на залізниці.

Після закінчення математичного факультету Запорізького тоді ще педінституту, вчителювала, була заступником директора школи, завідувала методкабінетом районо. Останні 13 років зі своїх 25 педагогічних — директорує на одному місці — у Запорізькій школі-гімназії імені Лесі Українки. Все своє життя оцінювала як «звичайне і спокійне». Донедавна...

А у старому дворі, де колись жили Ляшенки — по вулиці Аваліані, у Запоріжжі, — про те, що Валя — прийомна донька Марії Іванівни та Василя Івановича, знали коли не всі, то більшість. Знали про таємницю Ляшенків і дворові діти. Від них вона вперше й почула оте: «Валька — приймачка!»

— Не слухай, Валечко! — заспокоювала тоді семирічну доньку Марія Іванівна. — Вони — дурні, не відають, що кажуть...

Таємницю Марія Іванівна забрала з собою у домовину. Коли труна стояла ще у квартирі, Валентина гірко тужила над мамою. І саме тоді почула, як одна із сусідок навмисне голосно комусь сказала: «Чого б ото так? Хіба не знає, що не рідна?!»

...Вона вже знала. Але любила батьків.

Валентина не раз задумувалася над білою плямою у своїй біографії. Після смерті мами ходила до хрещеної й допитувалася. Та лише сказала: «Твою матір зняли з поїзда. Під час пологів вона померла. Тебе віддали Ляшенкам... Більше нічого не відомо...»

— Жодних кроків по розшуку я не робила, — розповідала в листопаді минулого року Валентина Василівна. — Мені здавалося це непотрібним, бо вже мала сім'ю, знову були батько й мати — свекор та свекруха. Не хотілося нервувати, бо носила вже сина. А коли б я зайнялася пошуками 18 років тому, коли мама ще була живою, можливо, ще тоді з'ясувала б правду.

Заміж Валентина вийшла у 19 років. Через рік народила доньку Оленку. Другу дитину — сина Кравченки назвали Сергієм. Хоча Павло, чоловік, дуже наполягав назвати Павликом. Але сталося, як хотіла Валентина.

— Найцікавіше те, що наша Оленка з усіх кавалерів обрала і вийшла заміж за... Ніколаєва. І тепер вона — Олена Ніколаєва, — розповідала Валентина Василівна. — Чи нами хтось керує згори, чи це, справді, збіг обставин.

Хрещена знімає тягар з душі

Любові Опанасівні Кисельовій нині 78. Понад сорок років вона пропрацювала у пологовому будинку. З Ляшенками Кисельова жила по-сусідству.

— Валентина — моя хрещениця, — розповідає Любов Опанасівна. — Ми були близькими людьми з її батьками.

...Так, певне, Бог повелів, щоб у вересні Любов Опанасівна прийшла у школу до Валентини Василівни просити підручників для свого внука. Слово за словом... І Валентина несподівано сказала: «Ви ж мені все одно не розкажете?!» І так само несподівано для себе почула: «Розкажу...» Після стількох років мовчання!

Тоді її хрещена мати і зняла тягар зі своєї душі. Зізналася, що Валентина — одна із двох сестер-близнючок, що їхня мама померла під час пологів, що дівчаток роздали в різні сім'ї, що названа мама сестри Валентини згодом народила другу дитину — сина і збиралася виїхати із Запоріжжя.

Після тієї сповіді хрещеної мами Валентина Василівна втратила спокій.

Завідувачка пологового будинку, де народилися сестри, підняла документи з архіву. Не встигла Валентина Василівна доїхати до школи, а вже телефонували: «Знайшли...» Коли прилетіла, запитали дівоче прізвище.

— Ляшенко.

— Точно! Ось ці записи...

У книзі реєстрації було записано, хто удочерив Валентину і хто взяв її сестру — сім'я... Ніколаєвих! Підтвердженням стала знахідка і запису про народження другої дитини в сім'ї Ніколаєвих — сина... Сергія. Де вони? З`ясувалося: виїхали із Запоріжжя 38 років тому. До Куйбишева, нині — Самара...

Про все це Валентина Василівна розповіла мені в листопаді минулого року. На превеликий жаль, усі запити, які вона надсилала до Самари, до сільради села Приволзького Куйбишевської області, звідки був родом глава сім'ї, не давали жодних результатів...

Тоді, в листопаді, Валентина Василівна казала:

— Боюся завдати болю сестрі. Але так хочу знайти рідну душу! Навіть, якщо вона мене не прийме, буду дякувати Господу, що вона жива-здорова. Не хочу також завдати удару її старенькім батькам. Я готова прийняти їх, назвати батьками, бо вони виховали мою сестричку...

...На щастя, знайшовся давній товариш Кравченків, який жив у Самарі, пообіцяв допомогти. І таки відшукав потрібну адресу.

Як бути? Валентина Василівна знайшла такий хід: «Колишня однокласниця вашої доньки хоче поговорити з нею». Домашня адреса і телефон Олени Жаворонкової (за чоловіком) були в руках Валентини.

...Увечері 27 грудня 1997 року, через 46 років і 2 дні після народження, Валентина Кравченко зателефонувала Олені й уперше почула голос рідної сестри. В цю мить їй стало страшно: чи зрозуміють її?

— Не знаю, що тобі сказати!

Це все, що змогла відповісти після почутого Олена. Коли у лютому Валентина Василівна привезла її на кілька днів до Запоріжжя, Олена Іванівна розповіла про першу звістку так:

— Мені ніхто й ніколи не давав приводу й думати про таке. Чесно кажучи, я погано пам'ятаю, як Валентина розповідала про це, але чоловік і син дивилися на мене великими очима. Коли поклала трубку, тільки й пояснила: «Телефонує якась жінка із Запоріжжя, наполягає, що вона — моя сестра, що я — прийомна донька у батьків». Для мене то був удар... А вона ще пообіцяла надіслати мені фотознімки. Валерію, чоловіку, я сказала: «Не може бути, вона помилилася!. А коли нарешті отримали фотознімки, був шок. Важко навіть уявити таку копію!

Після того Олена телефонувала Валентині:

— Валю, глянь у дзеркало, то — я, сестра твоя!..

Тоді ж домовились, поки що нічого не казати Надії Григорівні, проте Олена не витримала, зателефонувала мамі.

— Не змогла! — пояснювала. — Мене всю трясло. Я попросила її сказати правду. А мама: «Що ти видумала?» Відчуваю, не підтвердить Валиних слів, і знову прошу сказати правду! Мама заперечувала, аж поки я не почала «розкривати всі карти». Самі розумієте, плакала. Становище було важке.

...За тридев'ять земель, до Північного кола

— Неможливо передати першу мить нашої зустрічі з Оленою, — розповідала Валентина Василівна опісля. — Ми підійшли, обнялися і відчули — ніби ніколи не розлучалися. Жодного бар'єра між нами.

Пізніше біологи пояснювали, що нічого дивного у цьому немає. Бо народжені «з єдиною програмою».

У літаку із Москви до Уренгоя, коли всі спали, Валентина ходила салоном і нервувала. Все уявляла, якою буде їхня зустріч. Нічого з того не справдилося. Навіть сліз не було! Було відчуття рідності. Недарма пізніше Валерій, чоловік Олени, дивувався, що всю дорогу з Уренгоя до їхнього дому, в селище Пангоди, що всього за 70 кілометрів від Північного кола, сестри «щебетали» так, що ніхто у світі не повірив би, що вони ніколи не бачилися.

З Пангодів близнючки прилетіли в Самару, до «мами Наді». Вона зустріла як рідних. Багато чого розповіла зі свого життя. І про те, як брала Оленку з пологового будинку. Як головний лікар привела її до ліжечка, в якому лежали дві крихітки, як порадила взяти «ту, яка вам посміхнеться». Так і вчинила...

Як дві краплі води

Коли в Пангодах Жаворонкови повезли Валентину до вузла зв'язку, де працюють, то підлеглі звертались у справах до... Валентини.

Під час зустрічі в Запоріжжі помилився навіть Павло, чоловік Валентини... Потім довго сміялися, адже перед виходом із потягу сестри обмінялися шубками...

А ось чергова по школі ледь не повірила, що в неї галюцинації, бо першою у школу зайшла Олена, котра всім здалася Валентиною. Коли ж за кілька хвилин у дверях з'явилася «ще одна Валентина Василівна», чергова аж перехрестилася...

Сестри схожі не тільки зовні. Вони однаково розмовляють, пишуть однаковісінькими почерками... І життя у них склалося майже однаково. Чоловіки — інженери. Діти: старші — доньки, менші — синочки...

...Від тих 14 днів, що сестри провели разом, лишилися незабутні спогади і фотознімки. Тепер Валентина й Олена майже щовечора розмовляють по телефону. Сміються, що сімейні бюджети малувати для міжміських переговорів. А ще — чекають початку літа, коли «полярники» прийдуть до Запоріжжя для спільного відпочинку сім`ями.

Пам'ятники треба ставити таким жінкам

— І Марії Іванівні Ляшенко, і Надії Григорівні Ніколаєвій, — казала мені Любов Опанасівна, хрещена мати Валентини. — За те, що взяли сиріток, виростили, виховали. Трохи задоволення маю в душі і я, немов також зробила хорошу справу, коли сприяла цьому... А що мовчала — то щоб не зашкодити сім'ям, хоча дуже часто було жаль, що рідненькі сестрички роз'єднані.

Можете лише уявити її сльози радості, коли Валентина і Олена прийшли удвох відвідати «тьотю Любу»...

А мамою, як вдалося з'ясувати Валентині Василівні, була Любов Олександрівна Беленко, 1927 року народження, українка.

Невідомо, яким чином вона потрапила 14 грудня 1951 року до будинку матері і дитини, що розміщувався тоді у другому житловому масиві Шевченківського району Запоріжжя. Саме звідти її забрали в пологовий будинок, де 26 грудня вона народила двох дівчаток: одну вагою 2650 грамів (Валентину) і другу — 2450 грамів (Олену)...

За рік до цього у Кемерово їй було видано паспорт...

...Валентина Кравченко знайшла й місце її поховання на Першотравневому кладовищі Запоріжжя. Першого дня, коли Валентина й Олена приїхали до міста, сестри прийшли до могили мами... «Зустрілися» утрьох через 46 років...

P. S. Валентина Кравченко твердо переконана, що «ореол рідної мами» охороняв її і сестру всі ці роки...

Запорізька область.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, «Голос України»

Мовчки плакала свічка,

або Коли ми побачимо на екранах документальний фільм «Героїчна армія трагічного народу»?

КОЛИ десять років тому Петро Марусик приступив до зйомок художнього фільму «Сіроманець» (за однойменним твором Миколи Вінграновського), мало хто вірив у творчий успіх режисера. Навіть у те, що він доведе справу до кінця. Мовляв, що з тим вовком — а, власне, саме через нього розгортається головна сюжетна лінія — можна путнього зробити?

Петро Марусик зумів. Фільм вийшов інтригуючий за сюжетною канвою. І водночас заглиблений у нашу совкову дійсність, з її проблематичними морально-екологічними реаліями. І того високого художнього регістру, характерного для письма М. Вінграновського, режисер не збавив, не зіпсував, як то, на жаль, нерідко трапляється в процесі екранізації того чи іншого літературного твору. «Сіроманця» глядач сприйняв. Можливо, насамперед тому, що в ньому немає жодної кон'юнктури. А лише жива правда наших, українських, реалій.

Оскільки кіновиробництво в нашій країні міліє з кожним роком і практично зведено до межі, за якою може взагалі початися його деградація, то роботи для Петра Марусика на кіностудії ім. О. Довженка надалі не знайшлося. Як, зрештою, і для багатьох інших митців. Тому режисер охоче погодився зняти дві документальні стрічки за сценаріями, що припали йому до душі, на Українській студії хронікально-документальних фільмів. Перший фільм «Блаженні, гнані за правду» розповідає про страдницьку долю Павла Чубинського — автора слів безсмертної пісні «Ще не вмерла Україна», теперішнього нашого Державного гімну. А другий — «Гори мої високії» — про канівські верхи, які стали місцем вічного спочинку Кобзаря.

Після того Петрові запропонували взятися за повнометражний документальний фільм про Українську Повстанську Армію (УПА). Адже сам режисер родом із села Белелуя, що на Прикарпатті, виростав у середовищі, де все ще дихало атмосферою національно-визвольних змагань, де ще буквально вчора гинули-вмирали повстанці, загнані у глухий кут безвиході —звичайні селянські хлопці.

Місцеві власті з Івано-Франківська обіцяли творчій групі, що приступила до роботи, всіляку підтримку, в тому числі й фінансову. І справді, наприкінці 1993 року навіть перерахували півтора десятка мільйонів купонокарбованців. «Здавалося, — згадує П. Марусик, — зможемо організувати кілька знімальних експедицій. Та чергова інфляційна хвиля «змила» ці, начебто і немалі, гроші. Добре, що до того нам все-таки вдалося дещо відзняти».

Спочатку, у сценарній розробці, майбутній фільм замислили під назвою «Трагічна армія народу». Та багато людей, з якими доводилося спілкуватися творчій групі — особливо за кордоном, зауважували: «Так, здебільшого трагічною була доля тих, хто пішов здобувати для України волю. Але в тих трагічних обставинах ми стали свідками великої самопожертви і масового героїзму». Тому майбутній глядач прочитає в титрах майбутнього фільму нову назву: «Героїчна армія трагічного народу».

Назавжди зостався в пам'яті Петра такий епізод. Приїхали вони в село Вербіж, що недалеко від Коломиї, знімати фрагменти про колишнього підпільника, якого двічі арештовувало НКВС і який понад десять років мучився за колючим дротом концтаборів. Хотіли записати і живий голос свідка й учасника тих страшних часів — а чоловік той лежить уже на катафалку. Віджив своє, відмучився. Лише мовчки плакала свічка... Так і зняли його в домовині, в колі скорботної родини. Добре, що хлопці з місцевого «Меморіалу» встигли раніше записати спогади колишнього підпільника на плівку — тепер його живий голос «вмонтують» у текст майбутнього фільму.

Згодом стало зрозуміло, що Івано-Франківська облдержадміністрація за всього бажання профінансувати виробництво фільму не зможе. Потрібні спонсори. Їх знайшли. Спочатку допоміг Укрінбанк. З його допомогою творча група здійснила експедицію в Мюнхен, де загинув від рук найнятого Москвою вбивці Степан Бандера, де знайшли свій вічний спочинок інші відомі діячі національно-визвольного руху. Українським кіношникам вдалося зняти розмову зі Ст. Костюком, який виступав у ролі перекладача на судовому процесі, де судили вбивцю Ст. Бандери — Богдана Сташинського, інші цікаві епізоди.

— Чи багато зосталося роботи? — запитував у П. Марусика.

— Ще дві–три експедиції в Україні і можна приступати до монтажу.

— А скільки треба грошей?

— Хоча б шістдесят тисяч гривень.

Певна річ, що на державні структури сподіватися не варто. Он учителі, лікарі, завклубами місяцями зарплати не одержують — хіба в такому разі до кіно? Але ж є різні асоціації, братства, фонди, котрі не оминають найменшої нагоди, щоб сказати, як вони Україну люблять і дбають про її культуру, про її духовність. Чи ті ж партії правої орієнтації. Один лише КУН відгукнувся на заклик творців фільму — дав якісь гроші. Але й то за умови, що кіношники їх повернуть, тільки-но знайдуть спонсора.

... Ганнусі Марійчин з Яблуниці, що неподалік Яремчі, було лише чотири дні, як батьки віддали її чужим людям, бо перебували в підпіллі і не хотіли маленьку наражати на небезпеку. Згодом вони загинули. Підірвали себе гранатою в бункері, щоб не потрапити до рук ворогів. А маленькій Ганнусі залишили листи, які вона недавно прочитала.

То вражаючі документи людської душі, трепетний, люблячий, жертовний голос нашого народу з того жорстокого післявоєнного часу.

Невже ми його не почуємо в новому фільмі Петра Марусика?

На знімку: Микола Вінграновський (стоїть четвертий ліворуч) разом із творчою групою на зйомках фільму «Сіроманець» у лісах під Васильковом — осінь 1989 року.

Сергій МЕЛЬНИЧУК, «Голос України»

Заспіваймо пісню про опеньки...

Літературний фейлетон

О! ВИ вже одразу й почали: «Пішов дід по гриби, баба — по опеньки...». А хто менший, то: «Через міст перейти треба нам, малята, щоб грибів, щоб грибів у лісі назбирати...».

Ось і не вцілили. Бо автор має на увазі не діда з бабою, не галасливих пуцьвірінків, а налитих молодим соком юнака і юнку, у котрих тільки те й на умі, аби якось грибів позбирати. У лісі, звичайно. У темному...

Розчулений непересічною музичною знахідкою, автор прагне прилучити до високого мистецтва й читача, щоб і той насолодився пісенним щедером продовольчої, так би мовити, тематики.

Але ближче до діла, тобто — до берези. У супроводі баяна весело починаймо: «Ой, грибочки-опеньочки, що ви наробили? Так високо на березі рясно зародили». Мелодійно виводьте і паралельно намагайтеся уявити — наскільки високо грибочки причепилися, чи зумієте їх дістати? Бо останнє, виявляється, то не просто: «Кругом білої берізки дівчина кружляє, побачила козаченька, підмоги благає». Так, самого «кружляння» замало. Тому «козак низько наклонився, підхопив дівчину, примостив її на плечах і подав корзину».

Вам, читачу, не шкода козака, якому, можливо, важко? Зрештою, завзятій опеньочниці це байдуже: «... А дівча співає, на березі, на вершечку опеньки збирає». Ви дивуєтеся, як опеньочки опинилися на верхівці берези? Автор теж дивується, але продовжує співати. Особливо хвилює філософська насиченість приспіву: «Ой, опеньочки-грибочки, як вас позбирати? Всіх дівчат і молодичок не перекохати». Остання теза, правда, небезаперечна: можливо, і не вдасться, та все-таки прагнути треба...

Все, друже-читачу, не буду більше мучити — даю координати. Збірник вокально-хорових творів Анатолія Андрухова «Кує зозуля», Рівне, «Азалія», 1997. Автор «грибочків» — Василь Краснопольський. Дуже завзятий, зазначу, пісняворець. Особливо йому вдається лісово-продовольча тема, про що свідчить і пісня «Чорниці». Вчитайтеся і, знову-таки, уявіть: «Доня ніч не спала, з Грицем танцювала. Прийшла у лісочок, в траві задрімала. Гриць не забарився, розшукав в лісочку. Файно досипали разом в холодочку».

Вміння автора проникнути углиб явищ просто вражає. Саме це, мабуть, і заворожило солідне видавництво рівненських письменників «Азалія». Хоча, будемо справедливі, у книжці є й пристойні тексти. Та є, на жаль, окрім чорниць-опеньків, «ягідки» іншого гатунку, які претендують на «громадянське» звучання. «У кожному серці, у кожній душі синівська любов пломеніє, не згасне. То спадок нащадкам святої Русі над нами панує безмежно і владно», — пропонує співати наставник студентів Рівненського педінституту Володимир Гайбонюк. Не хочеться вам так співати? Абракадабра, кажете? Це так по-вашому. А по-науковому воно, може, правильно...

Прочитавши «Кує зозуля», дивуєшся композиторові Анатолію Андрухову. Ну навіщо нині ламати голову над пошуками якихось «пісенних» віршів? Кому вони тепер потрібні, оті «розгорнуті картини»? Та увімкніть радіо!

Давай, давай, давай, давай!
Давай, давай, давай, давай!..

І все! Ніяких грибочків. Тим паче — опеньочків з чорницями. А який глибокий зміст у цьому єдиному експресивному слові «давай!»! Невичерпне джерело для роздумів! Як, кому, коли і скільки давати? Це заклик до трудівників свиновідгодівельного фронту? До київських динамівців? До контингенту масажних кабінетів? Може, це глибокомистецька вимога невідкладної виплати пенсій, зарплат і стипендій? Чи чиновницький заклик до несвідомих трудящих?

Або візьмімо пісню «А на весіллі — ням, ням, ням, ням, ням...». Отож-то. Словам тісно, а в уяві — столи вгинаються. Є чого повчитися.

...Пісенна творчість — не банька з дьогтем. Тут візьмешся за одну окрему березу, а дров наламаєш стільки, що на жодну підводу не влізуть. Марудна справа. Проте — небезнадійна. Варто лише пам'ятати, що нове — це добре забуте старе. Можу з цього приводу дати самодіяльним творцям (та й усім, хто бажає) слушну пораду. В архіві однієї з рівненських обласних газет зберігається унікальний пісенний твір початку 70-х років нинішнього століття під назвою «Мы с Владимирца» (є такий райцентр на Рівненщині. — С. М.). Автор слів і музики — капітан міліції Н.

Кто придет в Владимирец
С радостью иль болью,
Наш народ, народ-творец
Примет хлебом-солью...

— в епічному стилі розпочинає автор. І далі повідує, як володимирецький народ «автостраду делает между всеми селами, на ходу обедает с песнями веселыми». Невтомно працює народ: «Мясо, яйца, молоко — все по плану сдали, свой район от ящура грудью отстояли...». І найголовніше:

За морем пугаются,
Нет на них лица.
Пусть не обижаются,
Мы — с Владимирца.

Є запитання, шановні? Отож-бо й воно. А ви про грибочки...

Рівненська область.

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

І вічна присутність Мазепи

27 ГРУДНЯ 1737 РОКУ народився видатний історик, археограф та бібліограф Микола Бантиш-Каменський, а 16 листопада 1788 року — історик та археограф Дмитро Бантиш-Каменський (його син), автор першої систематизованої історії України «История Малой России от водворения славян в сей стране до уничтожения гетьманства».

Говорити про цих визнаних діячів вітчизняної культури та науки означає торкатися наших початків, спробувати знайти відповідь на запитання: «Де розійшлися Волга з Дніпром?»

Насамперед пригадаймо, що це був за час, коли Дмитро Бантиш-Каменський написав і видав свою «Историю Малой России...» (1822).

Внаслідок російсько-турецької війни північна імперія завоювала Крим (1783). Південні українські землі були об'єднані в Новоросію з Потьомкіним на чолі. Суворов жорстоко придушив польське повстання, і 1795 року Польща була розділена між Росією, Прусією та Австрією.

У свою чергу, Москву займає Наполеон (1812), щоб безславно залишити холодні простори. Російські війська дійшли до Парижа. Крім завойованого «Царства Польського» приєднано Фінляндію (1809) та Бессарабію (1812).

Післяпетровська Московія, яка з 1721 року взяла собі ім'я «Российская империя», розширює свій вплив не лише в плані географічному, а й у духовному. Письменник Микола Карамзин в 1816—1817 роках закінчує 1—8 томи «Истории государства Российского» (останній 12-й вийшов 1829 року після смерті автора).

Під його пером російським ставало все — і Україна, і Кавказ, і Балкани, і... Все, що завойоване жорстоким імперським багнетом.

Ось під яким кутом зору потрібно розглядати постійний рух опору Москві — і збройний, і особливо інтелектуальний! — що нуртував в Україні. Козацькі війни (Д. Вишневецький, П. Сагайдачний та їхні послідовники), Богдан Хмельницький, Іван Мазепа, південні товариства декабристів і, врешті, виступ Волинського гвардійського полку та інших, що штурмували Зимовий палац під жовто-блакитними прапорами.

Тож коли чуємо закиди Дмитру Бантиш-Каменському щодо його «монархізму», то повертаймося подумки в ті часи й не вимагаймо від людини початку XIX століття вчинків, які легше здійснювати нам — людям XX-го.

Коротко про рід Бантиш-Каменських. Батько Микола Миколайович (1737—1814) народився в Ніжині, навчався в Київській та Московській академіях, Московському університеті. Керував архівом Колегії закордонних справ у Москві.

Його син Дмитро (1788—1850) освіту одержав у Московському університеті. З 1816-го — управитель канцелярії київського військового губернатора князя Миколи Рєпніна. Пізніше — тобольський та вільненський губернатор.

Здавалося б, що їм треба? Влада, високе становище в суспільстві, матеріальний достаток... Та над усім цим — дух українських патріотів! Якщо російські інтелектуали (хай і з імперських позицій) осмислюють свою історію, то чому ми бездіємо?

Тому в заголовок я й виношу ім'я Мазепи. Хоча можна було б згадати й Конрада Валленрода, інших відданих вітчизні синів, які змушені йти шляхом компромісів, заради батьківщини. Здається, не буде помилкою вважати більшу частину сучасної української інтелігенції прихильниками валленродизму чи мазепинства (зрозуміло, крім Василя Стуса та його однодумців).

Дмитро Бантиш-Каменський працював над «Историей...» разом із своїм начальником — генерал-губернатором Миколою Рєпніним-Волконським (старшим братом декабриста Сергія Волконського, батьком Варвари Рєпніної, котра була близькою Тарасові Шевченку людиною). Микола Рєпнін був переконаним прихильником українського автономізму.

Зрозуміло, що Д. Бантиш-Каменський не міг уникнути духу лояльності до російської держави, якій він як чиновник служив. Але чому оті рядки «Всепресветлейшему, державнейшему, великому государю императору...» не розглядати як жест вихованої людини, яка добре знала придворний етикет та історичні традиції?

Хоч як би там було, але Дмитро Бантиш-Каменський (не забудьмо і його батька Миколу Бантиш-Каменського, без якого не було б «Истории...») є першим українським дослідником, який видав систематизовану історію України.

Василь БАБУХ, «Голос України»

Таємниці буковинських печер

Знахідки, відкриття

ПРИ ЧЕРНІВЕЦЬКОМУ держуніверситеті імені Юрія Федьковича діє Буковинський центр археологічних досліджень. І хоча штат його працівників обмежений, проте віддача ініціаторів заслуговує добрих слів. Центр тримає в полі свого зору відкриті раніше археологічні пам'ятки і водночас займається вивченням нових. Деякі його відкриття можна віднести до розряду сенсаційних.

Справжню сенсацію в науковому світі викликало відкриття древнього капища та скальної обсерваторії наших пращурів поблизу села Багна Вижницького району. Знахідка цінна передусім тим, що зроблено її в буковинській передгірній зоні, де, як стверджувалося раніше, жили племена, що мали примітивну культуру і не володіли астрономічними знаннями. Відтепер визнано, що мешкали у цій глибинці досить освічені на той час люди, які вміли орієнтуватися по зоряному небу.

Не менш цікаву цивілізацію відкрили буковинські археологи на схилах Дністра недалеко від села Комарів Кельменецького району. Тут виявлено рунічні письмена на скельній гряді, солярні знаки та загадкові скульптури із зображенням фантастичних тварин.

Нарешті перестали бути «білою» плямою і буковинські печерні монастирі. Їх опис здійснив науковий співробітник центру археологічних досліджень Богдан Рідуш.

Печерні культові споруди мали місце в різних народів, зокрема і в наших пращурів-слов'ян. Особливого поширення набули вони з появою християнства на теренах України. Переслідувані за віру перші прихильники християнського вчення справляли свої культові обряди, як правило, в глибокому підпіллі. Тому печери були для них найкращим пристановищем.

На Буковині було багато таких потаємних місць, особливо в Подністров'ї. Тому монахи-аскети охоче селилися в печерах і створювали в них культові споруди-каплички, вівтарі, церкви, монастирі й скити. Вони вирубували в скелях свої келії, які згодом переростали в катакомбні містечка.

Найкраще зберігся з тих часів печерний монастир поблизу села Непоротове Сокирянського району. Його ще називають Галицьким. Відомий буковинський історик-дослідник Борис Тимощук вважає, що ця християнська культова споруда з'явилася в XII столітті. Опис монастиря зробив у своїй книзі «Нариси Дністра» Афанасьєв-Чужбинський. Однак він чомусь стверджує, що цей скит був пристанищем християн-розкольників, з чим не погоджується Борис Тимощук. Ця споруда, доводить він, межувала з великим давньоруським поселенням і була його складовою частиною. Отже, першовідкривачі печерного монастиря не належали до старообрядців.

Навколо цього скиту виявлено кілька гротів, що могли бути капличками. На деяких кам'яних плитах видніються вирізьблені хрести та якісь невідомі письмена.

Печерні монастирі існували і в інших місцях Сокирянського району, зокрема поблизу сіл Кормань, Василівці. Були вони й у Заставнівському районі, що розташований у верхів'ї Дністра.

Великий печерний монастир упродовж кількох століть існував біля древньоруського міста Василів. Він вражав своїми розмірами. На жаль, під руйнівною дією стихії входи до його гротів було завалено скельними брилами. Але в руки буковинських археологів усе ж потрапило чимало предметів, якими користувалися його ченці. На підставі цих знахідок вдалося встановити, що монастир діяв у XII столітті.

Печерну каплицю з вирізьбленим у скелі хрестом та нішею для ікони виявлено поблизу села Бабин Заставнівського району.

Одним з найбільших печерних монастирів на Буковині вважався діючий і нині монастир Іоанна Богослова —неподалік села Хрещатик. На жаль, під час артобстрілу в роки першої світової війни його підземна частина була зруйнована. Чудом уціліла лише капличка, вирізана в кам'яній товщі.

Численних паломників приваблює сюди не лише це святе місце, а й джерело цілющої мінералізованої води, що б'є з-під масивної скелі. До речі, всі згадані вище печерні монастирі обов'язково містилися біля струмків, криниць або потічків.

Вивчення печерних культових споруд продовжується. Найближчим часом буковинські археологи проведуть на місцях зруйнованих скитів і монастирів розкопки, які допоможуть розкрити багато таємниць.

Чернівецька область.

Георгій ВОРОТНЮК, «Голос України»

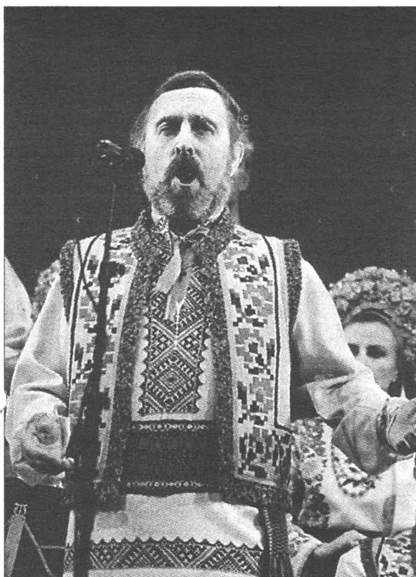
Очі стародавніх амфор

На багатьох амфорах, знайдених при розкопках Ольвії, Березані та інших давньогрецьких поселень на півдні України, можна бачити відбиті «по свіжому», тобто при їх виготовленні, чи намальовані фарбою кружечки, інколи — з крапкою посередині. Зображення ці розміщені, як правило, на шийках ємкостей, що слугували для зберігання вина, оливкової олії, зерна, деяких інших продуктів. Що б ото вони, оті відбитки чи малюнки, означали? Над цим не раз замислювалися вчені-археологи, висуваючи найрізноманітніші версії.

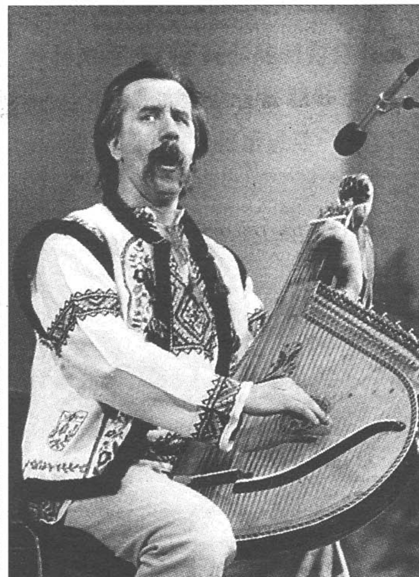
Дехто, за аналогією із зображеннями на давньогрецьких вазах кораблів, у носовій частині яких з обох боків були намальовані очі, висував припущення: на амфорах, певно, теж вони, очі. Але коли там, на кораблях, їх виписано дуже реалістично, то тут — вже надто приблизно, умовно. Отож, може, ті зображення — таки щось інше?

Крапку в цих суперечках поставила знахідка в Ольвії рідкісної амфори, розповідає кандидат історичних наук В. Рубан, на шийці якої збереглося реалістичне зображення очей. Отже, й оті «приблизні», можна твердити, теж очі. А що не виписані так старанно, як на кораблях, то те пояснити неважко: кораблі споруджуються рідко, їх розписували справжні художники, а виготовлення амфор, так би мовити, кустарний масовий потік, можна, отож, обійтися й умовністю. А відбивали чи малювали очі, певно, аби уберегти продукти від псування. Адже відомо, що саме таким зображенням очей на предметах у давнину надавалося магічного значення: вони мали охороняти від зурочень та інших напастей.

Миколаїв.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ,
Юрій ВЕНГЕРЕШ (фото). «Голос України»

МЕЛОДІЇ, НАСПІВАНІ КАРПАТСЬКИМИ ПОТОКАМИ

(Початок на 1-й стор.)

Програма звітного концерту була укладена таким чином, що столичний глядач мав змогу відчути всю поліфонію творчих пошуків і надбань відомого мистецького колективу, що ним протягом 36 років незмінно керує народний артист України, лауреат Державної премії імені Тараса Шевченка, професор Андрій Кушніренко. Того недільного вечора ми почули відомі народні пісні «Верховино, світку ти наш!» (в музичній обробці Миколи Лисенка), «Щедрик» (у музичній обробці Миколи Леонтовича), «Чом, чом, земле моя» (музична обробка Андрія Кушніренка), «Заграй ми, цигане старий» (музика і вірші Сидора Воробкевича) та інші. До речі, під час виконання двох останніх пісень солістом виступив заслужений артист України Ярослав Солтис, чий соковитий голос буквально зачарував зал. Схвально сприйняли глядачі і такі близькі кожному українцеві народні пісні на вірші Тараса Шевченка, як «Садок вишневий коло хати» і «Реве та стогне Дніпр широкий» в обробці А. Кушніренка. Треба сказати, що художній керівник ансамблю зумів знайти такі інтонаційні відтінки, які поглибили експресивну тональність цих творів, надали їм як драматичної глибини, так і ліричної розлогості.

І, звісно, широко було представлено в концерті й танцювальне мистецтво, такі знані на Буковині народні танці, як «Аркан», «Плотогони», «Перетупи» у постановці заслуженого артиста України Дарія Ластівки.

Своєрідність виконавського стилю, характерна для Буковинського ансамблю пісні і танцю, добре гармонувала з вишуканою мистецькою культурою виконавців, з їх високим професіоналізмом — і це найголовніший висновок, винесений з концертної зали.

Свого часу цей відомий колектив з успіхом концертував у Румунії, Чехословаччині, Фінляндії, в багатьох регіонах колишнього Союзу. Сьогодні навіть виїзд до сусіднього обласного центру стає проблемою. Для поїздки в Київ довелося знову-таки шукати спонсорів —і приємно, що такі люди на Буковині знайшлися. Не обійшлося, звісно, і без зусиль директора Чернівецької обласної філармонії Василя Кошмана й начальника Чернівецького обласного управління культури Мирослава Лазарука.

Наталя ФІЛІПЧУК, «Голос України»

Президентський валет проти думських тузів

Учора в Державній Думі Росії мав відбутися виступ виконувача обов'язків прем'єр-міністра Сергія Кирієнка. Але вже на початку пленарного дня замість цього надійшов лист від Президента Бориса Єльцина. Він знову звернувся з проханням затвердити кандидатуру Кирієнка на посту прем'єра і нагадав: згідно з домовленостями, досягнутими під час зустрічі «четвірки» (голови Ради Федерацій Єгора Строєва, Голови Держдуми Геннадія Селезньова, Президента Бориса Єльцина та в. о. прем'єра Сергія Кирієнка), відкликає свого листа від 27 березня, у якому пропонував розглянути кандидатуру 3 квітня. Отже, затвердження кандидатури нового прем'єра пересувається на тиждень.

Президент мотивував відклик листа від 27 березня тим, що хоче зберегти «політичну стабільність і громадську згоду», а також розуміє важливість проведення «круглого столу» з цього питання, запланованого на 7 квітня. Але водночас зрозуміло: на поступки Борис Єльцин не йтиме і відстоюватиме молодого Кирієнка до кінця. А боротьба може бути жорсткою.

Річ у тім, що занадто багато фракцій Держдуми не згодні з вибором Бориса Єльцина. Так, фракція «Яблоко» ухвалила рішення взагалі не брати участі в голосуванні по кандидатурі Кирієнка. Конкретних претензій до протеже Єльцина фракція не висуває, і, ймовірніше за все, депутатам просто образливо, що їх лідера Явлінського знову «кинули». Хоча, якщо бути справедливим, ніхто (крім самого Явлінського) жодного разу й не натякнув, що Віктора Черномирдіна може замінити саме він.

Главу фракції ЛДПР Володимира Жириновського непокоїть лише найбільший недолік Сергія Кирієнка — його молодість. Дарма, що ця вада з часом (і дуже швидко) зникає, і попри те, що в історії Росії є кілька прикладів, коли уряд очолювали досить молоді люди.

Претензії лівих сил також можна зрозуміти: вони однакові до всіх, хто виступає за прискорення економічних реформ. Проте ситуація цікава тим, що обговорення кандидатури (в сесійному залі, кулуарах чи у вузькому колі) поступово перетворюється на звичайний торг. Мовляв, ми погодимося на Кирієнка, а нам, будь ласка, дозвольте сформувати коаліційний уряд. На це Борис Єльцин поки що не погоджується. Як відомо, він запропонував Сергієві Кирієнку сформувати кабмін на власний розсуд, тобто створити команду під себе. В. о. прем'єра особливої ініціативи щодо цього поки не виявив, і у свій новий кабінет нових людей майже не запрошує. А саме це найбільше дратує думців. Борис Єльцин спробував погамувати пристрасті. Президент запропонував головам двох палат Федеральних зборів висловити свої побажання щодо майбутнього складу уряду. Але чи прислухається він до них?

ГЕЙДАР КРОКУЄ ПОПЕРЕДУ

ПРЕЗИДЕНТ Азербайджану Гейдар Алієв, колишній керівник КДБ і член Політбюро ЦК КПРС, — той ще трудоголік, старої закваски. У свої 74 роки він зовсім не справляє враження старої людини. Я б сказала, що його зовнішній вигляд на всі «сто» відповідає середньостатистичному уявленню про те, яким повинен бути «справжній президент». У жовтні в країні мають відбутися президентські вибори, і судячи з усього, Алієв прагне залишитися на своєму посту на другий термін. «Якщо люди забажають, я не відмовлюся», — заявив він нещодавно.

Доля Гейдара Алієвича хитромудра і непередбачувана. Історик за освітою, з 1941 року він почав свою кар'єру у системі НКВС-КДБ при Раді Міністрів Азербайджану. Кар'єра професійна плавно перейшла в кар'єру політичну, і на 1969 рік голова КДБ Алієв дослужився до посади першого секретаря ЦК Компартії Азербайджану. А з 1982-го Алієва забрали до Москви. Хто знає, чим би закінчилося бадьоре сходження партократичними сходами, якби не розпочалася перебудова. Багато хто з ворогів у період загальної гласності пригадав колишньому першому секретареві його гріхи. Але Гейдар Алієвич не занепав духом і не зайнявся присадибним господарством. Він розпочав будувати нову політичну кар'єру відповідно до сучасних правил, що їх диктували його колишні соратники, які перейменували себе на демократів. А із сідла повилітали лише ті непередбачливі комуністи, за спинами яких не було серйозного капіталу. Неважко здогадатися, що Алієв до числа останніх не належав.

1990-го він почав зі створення власної партії «Новий Азербайджан». Наступним кроком стало його обрання Головою Верховної Ради Нахічеванської Автономії і заступником Голови Верховної Ради Азербайджану. І вже 1993 року главу партії, що стала однією з найчисленніших в Азербайджані, перевіреного й «загартованого в боях», обрали президентом.

І ось без санкції Алієва в цій країні з 7-мільйонним населенням мало що відбувається. В Азербайджані у нього якщо не популярність, то величезна влада. Його називають «залізним» і він, щоправда, справляє таке враження. Але найголовніше те, що він займає пост президента у надзвичайно важливий момент, коли в країні відбувається нафтовий бум. Хоча, щоб дочекатися того часу, коли блага від величезних запасів енергоресурсів на дні Каспію дійдуть до простих смертних, президентові Азербайджану знадобиться вся його легендарна здатність виживати.

Та все ж, за словами політологів, якщо б вибори відбувалися завтра, то Алієв, імовірно, переміг би. Оскільки за п'ять років перебування на посту президента він зробив стабільною цю кавказьку країну, яка посіла своє місце на світовій арені, забезпечивши підписання нафтових контрактів з іноземними компаніями на 30 млрд. доларів.

Однак Алієв не виконав однієї обіцянки: він не домігся мирного врегулювання в Нагорному Карабасі, який фактично перейшов до Вірменії після шести років виснажливої війни. Цього року Гейдар Алієвич знову обіцяє все зробити задля врегулювання цієї проблеми, але це буде досить важко з огляду на ситуацію у Вірменії. Проте відставка президента цієї країни Левона Тер-Петросяна була спричинена несподіваною підтримкою ним плану мирного розв'язання, який висунула ОБРЄ. А план цей, до речі, підтримували й і США, неминуче привів би до визнання Карабаха автономією Азербайджану.

Поки що, коли Карабах залишається вибухонебезпечною точкою, а нафтові запаси ще не дають очікуваного прибутку, Алієв робить ставку на нові іноземні інвестиції. Минулого року вони становили 1,5 млрд. доларів і нинішнього року очікується їхнє зростання. За всього зовнішнього благополуччя та яскравих перспектив ці інвестиції потрібні президентові, як повітря. Чому? Та тому що, хоча уряд і стабілізував економіку, та заводи і фабрики стоять, у країні безробіття. Багато хто з азербайджанців живуть за межею бідності. Лікар отримує 20 доларів, міністр — 40, корупція процвітає, а демократичні реформи здійснюються болюче і повільно.

Та Алієв має таку перевагу, як цілковитий контроль над пресою і телебаченням у країні. Я дізналася про цю «страшну таємницю» від своїх колег з Азербайджану. За даними Комітету на захист азербайджанських журналістів, минулого року цензори вилучили цілком 20 статей і попрацювали ножицями над 264 іншими.

За оцінками організацій на захист прав людини, в Азербайджані 300 політв'язнів, однак Алієв відкидає скарги на порушення прав і обмеження свободи преси. «Читайте наші газети, і ви побачите, як вони критикують нашу політику і сварять нас», — каже він зі сміхом...

Як складуться президентські вибори восени? Передбачити точно неможливо. Вважають, що головним суперником Алієва на них буде його попередник Абульфаз Ельчибей, який повернувся до Баку з вигнання й активно включився в політичне життя. Цей колишній професор і дисидент відомий як особистість амбіціозна, однак чесний і зберігає відданість демократії. І Алієв ставиться до нього, як до серйозного конкурента...

Яна СТАДІЛЬНА.

(За матеріалами закордонної преси).

«Оскар» у перерві між народженням дітей

СЕНСАЦІЄЮ та поверненням у «велике кіно» назвала американська преса успіх однієї з голлівудських зірок Кім Бесінджер. Найбільшу відомість свого часу принесла їй роль в еротичному фільмі Залмана Кінга «9 з 1/2 тижнів». Нині вона охоче позбавилася б іміджу секс-бомби, але у фільмі «Таємниці Лос-Анджелеса» Бесінджер грає дівчину за викликом. Саме за цю роль вона нещодавно і одержала «Оскара».

43-річна актриса після тривалої перерви у творчій кар'єрі, пов'язаної з народженням доньки, має чудовий вигляд. Її акторська майстерність, як зазначають критики, набула нових граней і відтінків. Більше того, незважаючи на велику кількість зіграних актрисою ролей, в Америці заговорили про її першу по-справжньому серйозну роботу. Завдяки сучасному трилеру, дія якого розгортається в Лос-Анджелесі 50-х років, Кім здобула нову хвилю глядацької любові. Цікаво, що спочатку зірка хотіла відмовитися від цієї ролі і лише слухаючи настанови свого агента, вона погодилася грати у фільмі.

На церемонії вручення «Оскара» всі побачили нову Бесінджер. Колишня модель із Джорджії позбулася свого розкішного довгого волосся і має елегантну стрижку в стилі 50-х років. Проте і її сукня теж нагадувала часи, коли розгорталася дія фільму. Образ виявився доволі суворий, немовби підкреслюючий, що спокусниця Кім залишилася лише в кіно. У приватному житті для неї на першому місці сім'я, котра, можливо, невдовзі збільшиться. Знаменитий актор Алек Болдуїн — чоловік Кім Бесінджер — мріє про сина... А про що після перемоги на одному з найпрестижніших кінофестивалів мріє сама актриса? Покаже час.

Мовчки, але з гідністю

Такої кількості бородатих чоловіків, як в Ірані, немає, мабуть, у жодній іншій країні світу. Борода здавна вважалася в Персії символом не лише мудрості, але й мужності та доброчесності. Найшанованіші релігійні авторитети могли похвалитися пишною рослинністю на обличчі і служили прикладом для наслідування.

Іранці гадають, що в бороді й вусах полягає чоловіча сила. А коли у Європі почалися проблеми з народжуваністю? Щойно після «бородатого» середньовіччя в моді стала бритва. Розмов про демографічну кризу в європейських країнах доволі, а в Ірані не базікають даремно і мовчки, але з гідністю збільшують населення, повідомляє ІТАР-ТАКС.

Олесь КЛІНОВ, «Голос України» (з Рима)

За сценарієм Папи

В Італії з нетерпінням очікують виходу на екран нового фільму польського режисера Криштофа Зануссі «Брат нашого Бога». Річ у тім, що автор сценарної драматургії кінострічки... Кароль Войтила — Папа Римський Іоан Павло II.

Фільм цей, як замислив режисер, — боротьба любові з гнівом, милосердя із заздрістю, врешті, духовного із земними гріхами. Він порушує теми, актуальні в усі часи й для всіх народів...

Щодо участі в цьому грандіозному кінопроекті глави католицької церкви, то, як можна здогадатися, режисер узяв за основу сценарію літературний твір, написаний Каролем Войтилою ще в молодості, тоді, коли він не був ані Папою Римським, ані звичайним священиком. Та, схоже, і католицька церква, й Іоан Павло II не мають до режисера жодних претензій.

На власній «тарілці»

Чим зараз можна здивувати сусідів? Та, мабуть, нічим. Тим паче англійців. А ось Біллі Гіббсон, якого всі в окрузі звуть диваком, узяв та й здивував. Він здійснює польоти на «летючій тарілці»! Споруджена ним металева конструкція заввишки майже 3 і діаметром 5 метрів своїми обрисами схожа на інопланетний космічний корабель, повідомляє ІТАР-ТАКС. «Тарілочка» прикріплюється до крана тросом і... починаються польоти.

Сусіди, звичайно, здивувалися, але після неодноразових польотів захоплення від побаченого дещо зменшилося.

Микола НЕЧИПОРЕНКО, «Голос України»

Опівнічні постріли в Гуляйполі

Вони не випадкові: адже рушниця постійно лежить у багажнику автомобіля, вона може колись і вистрілити

ЦЮ ІСТОРІЮ можна почати так: нинішня Дніпропетровська обласна держадміністрація, пояснюючи значні кадрові зміни в своєму середовищі та своє небайдуже ставлення до передвиборної кампанії, заявляє, що «над усе зацікавлена, аби до влади приходили професіонали і реформатори».

Але можна почати й інакше: серед ночі у селі Гуляйполе Криничанського району голова КСП «Південне» Валентин Зубченко двома пострілами з мисливської рушниці вбив вісімнадцятилітнього Руслана Клюшника...

Дивно, але ці речі пов'язані між собою. Адже все почалося з того, що влітку минулого року воістину реформатора-фермера Володимира Верховського, обраного тут головою районної ради, було усунено з посади голови райдержадміністрації, яку він також обіймав. І якщо досі Криничанщину небезпідставно вважали в регіоні полігоном випробування реформування земельних відносин та становлення різних форм власності на селі, то надалі надто швидко завирували в районі зовсім інші процеси. За принципом — усім, хто може, не ловити гав, поки ярмарок. Якщо свого часу Володимир Верховський починав з того, що викривав «підпільних» землевласників і лжефермерів, усіх інших, хто присмоктувався до чужої праці і чужого добра, то нині про це забули, неначе пам'ять втратили.

Олександр Любович, призначений замість Верховського, був із сусіднього району. І заходився голів тутешніх господарств також міняти на «пришельців». Не помітно, щоб котрийсь із приїжджих добряче зрушив справу на краще. Отак у Гуляйполі з'явився і Валентин Зубченко. До того він встиг попрацювати на керівних посадах аж у кількох районах, ніде не здобувши жаданої слави...

У тому ж КСП «Південне» Зубченко передусім майже всіх спеціалістів і керівників теж замінив на своїх, привізних. Це дозволило йому безконтрольно хазяйнувати, як вважав за потрібне. Вчорашні сільські номенклатурники і чиновники більше дбали про себе і власний добробут, ніж про людей. І догосподарювалися до ручки. Спустошили три молочнотоварні ферми, свиноферму і два відгодівельники, невідомо куди поділи сотні тонн пшениці, соняшнику та іншої продукції. А що не встигли «вивезти», те просто пропало в полі незібраним. А ще — свавілля, грубощі, зверхність.

— Ми довго мовчали і терпіли, бо боялися, —розповідають селяни. — Зубченко ж постійно їздив з дробовиком...

Минулої осені гуляйпільці стали сміливіше подавати голос, чи не пора Валентину Володимировичу і його компанії показати на поріг. Та районне начальство застерегло від «необачного кроку», і люди заспокоїлися. Діждалися трагедії — вбивства. І лише тільки тоді за один день зібрали понад чотириста підписів під вимогою негайно провести позачергові збори і звільнити В. Зубченка.

З приводу вбивства вісімнадцятилітнього Руслана Клюшника, ясна річ, порушено карну справу і ведеться слідство. Тієї фатальної ночі Руслан і його товариш Павло Лещук поверталися з вечірки у клубі. І нібито зайшли на подвір'я Зубченка. Постукали в шибку, щоб поцікавитися, чому Валентин Володимирович відмовив у матеріальній допомозі на проводи Руслана до армії, які ось-ось мали відбутися. Адже хлопець, працюючи у тракторній бригаді, не одержував платні. Оскільки —знову-таки ніби — години за дві до того хтось уже грюкав до Зубченка, то він вибіг на ганок з мисливською рушницею...

Наші зустрічі з мешканцями села, бесіди з батьками, вчителями, сусідами і друзями загиблого не дають підстав погоджуватися, наче Валентин Зубченко мусив захищатися, про що підозріло упереджено і нав'язливо тлумачать у Криничках. Потреби стріляти навздогін, на нашу думку, не було.

В КСП таки провели термінові збори, обрали нового голову і нове правління. Зауважимо, що обрали своїх людей, налаштованих не ховати кінці у воду, а розібратися з наслідками господарювання Зубченка. Це ж бо теж може виявитися цікавим для правоохоронців. Однак районна держадміністрація чомусь заходилася енергійно доводити, що збори відбувалися з порушеннями статуту КСП та чинного законодавства, а тому повноваження новообраного Олександра Салтикова вона визнати не може. Цікаво, що Зубченко свого часу «обирався» тут точнісінько так само.

Ми були свідками, як теперішній голова райдержадміністрації Петро Проскурня зустрічався з активом господарства. На похорон юнака ніхто з адміністрації не прибув. Навіть співчуття не висловили. А як люди «самочинно» провели збори, відразу примчали «наводити порядок».

— Так не буде, як ви рішили! — заявив Петро Григорович. — Ми не дозволимо, щоб творилося свавілля. Будемо готувати нові збори. Ви мене зрозуміли? Все!

Новообрані правлінці намагалися заперечити, Проскурня не став нікого слухати і залишив приміщення.

Побували ми і на повторних зборах. Люди в один голос повторювали, що Олександра Салтикова обрали свідомо і не збираються поступатися. А Петро Проскурня — що наче «ми довго радилися, побували в усіх бригадах, запитували думку ветеранів, і всі згодні на нейтрального чоловіка, який нічим ні з ким тут не пов'язаний». Отож, знову пропонувалася стороння кандидатура. Щоправда, тих, з ким начебто радилися, в залі не виявилося. Люди знову проголосували за О. Салтикова.

Це, очевидно, перша перемога гуляйпільців, хоча колгосп їхній розтягли до цурки, залишилася тільки земля, на якій треба тяжко працювати. Шкода, що перемога дісталася такою ціною — коли свавілля дійшло до пострілу.

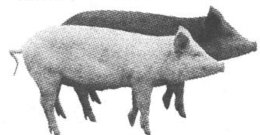
Невдовзі після гуляйпільських пострілів у Криничках відбулася сесія районної ради. Депутат з КСП «Південне» Володимир Орлов доповів, що сталося. «І я раптом усім своїм єством відчув, — говорив голова райради Володимир Верховський, — що депутати —керівники господарств не пройнялися трагедією, інші голови КСП теж стріляли б, виходить, без вагань — їм є кого боятися...»

На селі з'явилися багаті, які не «знають» і, тим паче, навряд чи пояснять, звідки у них те багатство взялося. З'явилися бідні, котрі бачать і знають, що їх безбожно обкрадають. А ось жаданих ефективних господарів-землевласників, про яких так багато говорять сучасні реформатори-професіонали, досі, однак, нема. Або не вміють наші нинішні реформатори робити те, що проголошують, або не хочуть. А швидше, те й інше разом дається взнаки.

Дніпропетровська область.

Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, «Голос України»

ВІД ІМПЕРАТОРІВ ДО ПОРОСЯТ...

ЧУЛА я про легендарного провидця Нострадамуса. Він на кілька століть наперед «бачив» визначні історичні події, передбачав долі видатних людей. А чи міг він передбачити життя своїх сучасників і якісь буденні події?

Марія СЕНЧИЛО.

Луганська область.

Народився він у французькому містечку Сен-Ремі 1503 року. Відтоді спливає майже півтисячоліття, а Мішеля Нострадамуса згадують дедалі частіше, глибше вивчають його футуристичні вірші-катрени і знаходять у них нові й нові пророцтва, залишені, вочевидь, на віки. Спеціалісти кажуть, що у своїх передбаченнях він керувався піфагорівською та платонівською традицією, за якою все у світі повторюється і що пізнавати майбутнє — означає згадувати минуле... Та це варте окремої розмови.

Передбачення Нострадамуса щодо визначних історичних постатей просто дивовижні. Скажімо, відомо, як загинув славетний король Генріх II: під час турнірних змагань супротивник пробив йому шолом, важко поранив в око, і король незабаром помер. Цікаво знати, що Генріха відмовляли від змагань, передчуваючи недобре. Та він не послухав і діяв за... сценарієм великого провидця. А той багато років до події писав:

Пробито шолом золотий — і зіниця,
Як зірка, що падає в світ голубий.
І леву старому уже не звестися,
Він слабший, ніж лев молодий.

Для ясності додамо, що суперники змагалися в масках лева...

Та чи не найбільше вражають пророцтва Нострадамуса щодо Наполеона. Майже за триста років до піднесення імператора провидець «бачив» усе до подробиць. Він писав, що Наполеон «родом з морського місця» (з Корсики), що у нього «голова з коротким волоссям» і що «чотирнадцять років буде владарювати тираном».

Від простого солдата дійде до імперії. Матиме ім'я, якого не носив жоден король. А Італія, Іспанія, Англія будуть тремтіти перед ним.

Ще й така деталь: він буде надто уважний до жінки-іноземки. Нострадамус передбачив розлучення Наполеона з першою дружиною, його захоплення красунею Жозефіною, трагедію цього шлюбу.

Власне, все за «програмою» ясновидця: злет імператора-диктатора на хвилі кривавої революції, пожежа Москви, заслання свавільного завойовника на невеличкий острів («велика імперія буде перетворена незабаром у маленьке місце»).

Дослідники знаходять у знаменитих «Центуріях» Нострадамуса досить красномовні натяки також на імператрицю Катерину II, Сталіна, Гітлера, Муссоліні...

Та спустімося на землю. Чи «бачив» провидець долі своїх сучасників? Можна згадати легендарну історію з молодим монахом Феліче Перетті. Нострадамус якось сказав, що цьому монаху поклонятиметься мало не півсвіту — він стане Папою Римським... Феліче та його одновірці тільки сміялися на те. Та знаймо: папа Сікст V — то і є згадуваний монах...

Не помилився провидець і щодо своєї персони. 16 липня 1566 року він сказав, прощаючися з учнями: «Завтра на світанку мене не стане». І на світанні 17 липня у нього стався розрив серця.

Дійшла до нас і така оповідь. Якось Нострадамуса як лікаря запросив до свого замку якийсь Флоренваль. Вони йшли подвір'ям і тут їм трапилося двоє поросят — одне біле, друге чорне. Багатий господар хотів покепкувати над відомим провидцем. Він з насмішкою звернувся до гостя:

— А скажіть, пророче, що буде з тими поросятами?

— Ми з'їмо чорне, а вовк з'їсть біле, — тут же спокійно відповів Нострадамус.

Господар узявся поглумитися до кінця. Він потай викликав кухаря і наказав зарізати біле порося, приготувати і подати його на вечерю.

Кухар так і зробив. Зарізав. А далі... Далі сталося так. Він вийшов на хвилину, а до кухні залізло приручене вовченя і розправилося з поросям. Виявивши це, переляканий кухар зарізав чорне порося...

Вечеря була пишною. І господар єхидно сказав:

— Отже, месьє, ми їмо біле порося!

— На столі чорне порося, — знову спокійно відповів гість.

Лютий господар викликав для свідчень кухаря. Той зізнався...

Не завадить зазначити, що революціонери пророцтвами Нострадамуса не захоплювалися. У 1791 році революційні гвардійці ввірвалися до монастиря, де його було поховано, розвалили каплицю, розбили гробницю, а його кістки порозкидали... Нічого дивного. Революціонери завжди розправлялися з тими, хто казав про них правду. А великий провидець задовго до революції передбачав, що вона принесе терор і кровопролиття. «Треті, ставши першими, будуть гіршими, ніж був Нерон», — попереджав Мішель Нострадамус.

Нам відомі інші слова: «Кто был ничем, тот станет всем».

Незабутній провидець завжди попереджає...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України»

МРІЇ КАХИ КАЛАДЗЕ

У ЛЮТОМУ (27) йому виповнилося тільки двадцять. Найщасливіша пора, коли попереду — ціле життя. Але, незважаючи на свій досить юний вік, Каха Каладзе, а йдеться саме про нього, встиг уже чотири рази стати чемпіоном Грузії. Цей на перший погляд сором'язливий юнак виступав і за національну збірну своєї країни, зігравши проти поляків, молдаван та італійців в офіційних матчах, а проти збірних Норвегії та Кіпру —в товариських.

— Чув, що в квітні відбудеться товариська зустріч національних команд України та Грузії. Можливо, і мене запросять на той поєдинок.

— І не важко буде грати проти своїх нинішніх клубних партнерів? Адже в український збірній грає багато динамівців Києва?

— Виступи за клуб то одне, за збірну — інша справа. Я — професіонал, і різні там сентименти в таких випадках недоречні.

Починав Каха ще маленьким хлопчиком у тренера Вано Курлашвілі. Але найбільший вплив на нього, звісно, мав тато — Карло Каладзе. І це зрозуміло, бо сам він успішно грав у захисті відомого в радянські часи грузинського колективу «Локомотив» (Самтредіа). Потім був президентом цього клубу. Тепер пан Каладзе разом із дружиною та молодшим 17-річним сином переїхали на тимчасове помешкання до Києва. Адже віднедавна в українській столиці грає його старший — Каха. Мабуть, не варто пояснювати, як оточення найрідніших людей позитивно впливає на молодого футболіста. Адже в такому разі йому невідомі психологічні негаразди, що часто виникають у людей, відірваних від домівки на тривалий час.

У дитинстві та юнацькі роки Каха мріяв стати таким, як німець Франц Беккенбауер. Або його славний земляк Олександр Чивадзе, який ні в чому не поступався найяскравішим зіркам світового футболу. Тепер і сам Каладзе грає в захисті на найвищому рівні.

— Чи одразу визначився з амплуа? — поцікавився у новобранця динамівців Києва.

— Ні, довелося пограти на різних позиціях. Скажімо, в юнацькій команді — в нападі та півзахисті. А потім, коли запросили до тбіліського «Динамо», то перекваліфікувався в переднього захисника. І добре, що маю авторитетного порадника — тата.

— До речі, Каха, а з ким із відомих нині футболістів вам пощастило грати в найсильнішому клубі Грузії?

— То, без перебільшення, було ціле сузір'я: Кінкладзе, брати Арвеладзе, Шелія, Кецбая. Про них нині знають у всій Європі.

—До речі, а які перспективи тбіліського «Динамо»?

— На жаль, ця молода команда після кожного сезону недолічується найкращих виконавців. Але і серед нинішніх гравців клубу є чимало талановитих. Тому, гадаю, тбілісці мають хороші перспективи.

— А матеріальна база клубу яка?

— Звісно, що вона не така солідна, як у київського «Динамо», де рівень відповідає європейському. Але численні прихильники грузинських динамівців вірять, що незабаром настануть ліпші часи.

— Чув, що вас, окрім Києва, запрошували і в інші відомі команди. Але обрали «Динамо». Чому?

— Хіба можна порівняти цей славний клуб з будь-яким іншим, зокрема російським? Київ має абсолютну перевагу. Такої самої думки й мій батько. Взагалі ще в дитинстві я мріяв пограти в київському «Динамо».

— То, либонь, Київ для вас стане своєрідним трампліном для стрибка в Європу?

— Не приховую, що сподіваюся на це. Але то не сьогоднішня розмова. Треба пограти, повчитися, зарекомендувати себе, а тоді вже повернутися до цієї теми. Хоча, зізнаюся, що мені дуже симпатичний мадридський «Реал».

— А який футбол вам до душі?

— Жорсткий, атлетичний, технічний.

— Ви маєте кремезну статуру. І кажете, що полюбляєте жорстку боротьбу. То, мабуть, інколи маєте проблеми з суддями?

— У цілому я — гравець сумирний, дисциплінований. Але все ж одного разу побачив перед своїм обличчям червону картку. Сталося це в Кишиневі під час поєдинку збірних Молдови та Грузії. Було і соромно, і прикро, і образливо. Одне слово, стараюся не конфліктувати з футбольним кодексом.

— Як входили в новий колектив?

— Легко. Динамівський колектив дуже доброзичливий. Більшість гравців — щирі і приязні люди. Втім, частіше спілкуюся з Андрієм Шевченком. Дуже вдячний досвідченим Калитвинцеву, Лужному та іншим за підтримку і доброзичливість.

— У київському «Динамо» нині солідна конкуренція за місця в основному складі. Чи не боїтеся, що опинитеся за рисою?

— Конкуренція — то дуже добре. Саме вона найбільше сприяє зростанню майстерності. Оточуючі стверджують, що я скромний. Але, коли треба, то постоятн за себе вмію. Звичайно, мрію корисно для київського «Динамо» зіграти в новому циклі розіграшу Ліги чемпіонів. По-доброму заздрю своїм нинішнім партнерам, які блискуче пройшли маршрутом — Баррі-Таун — Копенгаген — Ейндховен — Нюкасл — Барселона. І в Турині вони були молодцями. Європа знову загомоніла про київське «Динамо»...

На знімку: Каха Каладзе — захисник київського «Динамо» і збірної Грузії.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Лука СТАНКЕВИЧ, журналіст

Запахи комунальної кухні... навколо ФІФА

Боротьба за пост президента ФІФА, який звільниться після того, як напередодні чемпіонату світу-98 у Франції його залишить бразилець Жоао Авеланж, набула скандального характеру.

Спершу генеральний секретар Міжнародної федерації Зепп Блаттер офіційно оголосив, що має намір балотуватися на президентську посаду. При цьому швейцарець сказав, що свою передвиборну кампанію має намір вести, не залишаючи поста «генсека» у ФІФА.

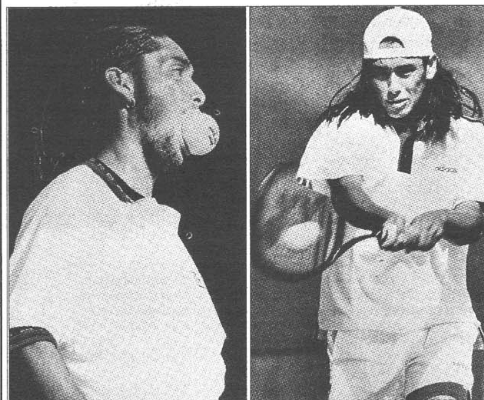
Це, зрозуміло, спричинило різку критику з боку президента УЄФА Леннарта Юханссона, який досі був єдиним офіційним кандидатом на роль наступника Авеланжа. Швед назвав Блаттера «маріонеткою в руках бразильця, котра не здатна на самостійні дії і нехтує інтересами світового футболу». В інтерв'ю німецькій «Зоннтаг Цайтунг» Юханссон порівняв свого опонента з дівчиною, котра ворожить на ромашці: «Обиратимуся —не обиратимуся».

Глава УЄФА заявив також: «Сподіваюся, що Блаттер вестиме боротьбу чесно, та якщо справи триватимуть у тому ж плані, як тепер, то є сумніви у правильності обрання нового президента ФІФА з морально-етичної та правової точки зору».

Не залишився в боргу і Блаттер, який у свою чергу назвав Юханссона маріонеткою, що нею маніпулює Німеччина. За словами Блаттера, його кандидатуру підтримують національні федерації всіх континентів, за винятком Європи...

На знімках: хто переможе — Леннарт Юханссон (ліворуч) чи Зепп Блаттер.

Король «помер». Хай живе Ріос-XIV!

Чотирирічна ера панування на світовому тенісному троні американця грецького походження Піта Сампраса завершилася кілька днів тому. Чилієць Марсело Ріос із Сантьяго, який по-котячому підкрадався до великого Піта, нарешті став найсильнішим за рейтингом Асоціації тенісистів-професіоналів.

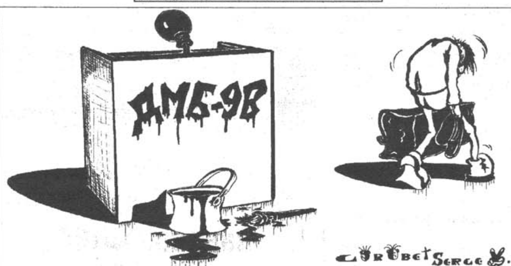
Нинішній рік Марсело почав перемогою на турнірі в Окленді, потім вийшов до фіналу AUSTRALIAN OPEN, три тижні тому виграв Індіан-Уеллс, що входить до престижної серії Супер-9, а минулої неділі в фіналі LIPTON CHAMPIONSHIPS завдав поразки американцеві Андре Агассі. Це й дало змогу Ріосові вмоститися на світовому тенісному троні, з якого він скинув Піта Сампраса.

Марсело Ріос — чотирнадцятий за ліком гравець, який удостоєний звання найсильнішого у світі. Серед тих, хто виступає і тепер, п'ятеро колишніх «королів»: Томас Мустер (Австрія), Піт Сампрас, Андре Агассі і Джим Кур'є (США), Борис Беккер (Німеччина). Але слід зважити на те, що Ріос молодший від них і набагато перспективніший. 23 грудня йому виповниться лише 23 роки. Хоча має скромні фізичні дані (зріст — 175 см, вага — 63 кг), цей лівша на корті перетворюється на «цунамі».

Уперше представник Латинської Америки досяг такої вершини в тенісі. Хоча Ріос поки що не має в активі жодної перемоги на турнірах із серії Великого шлема. Однак його честолюбство, працьовитість і талант — гарантія того, що і цю вершину буде підкорено.

На знімках: новий король світового тенісу Марсело Ріос.

Жарт номера

Після виборів: Майбутнє починається з минулого?

Мал. Сергія ГОРОБЦЯ.

Не поступлюся принципами

Крокую головною вулицею міста. Думаю. Робочий день у розпалі, а містом сила-силенна народу вештається. Коли вони працюють і за які кошти живуть? Хай я на заслуженому відпочинку. Пенсію отримую. А вони?.. Ззаду хтось гукає:

— Товаришу!

Не звертаю уваги. Це не до мене. Тепер тільки у Верховній Раді частина депутатів так звертається до інших.

— Громадянине!

І це не до мене. Нічого не порушив. Іду собі спокійно, а на червоне світло зупиняюся.

— Молодий чоловіче!

Тим більше не до мене. Молодість давно минула.

— Мужчино!

Схоже, до мене. Нутром відчуваю. Голос ніби знайомий. Але — дзуськи! Не обернуся, поки паном не назвуть!

— Гей, в капелюсі!

Таки до мене. Точно. Нікого поблизу в капелюсі нема. Проте — не поступлюся принципами!

Паном не назвали.

Так я й не обернувся. Шмигнув у розчинені двері тролейбуса.

Феодосій ЛУЗАН.

Київ.

Пародія

Спання над прірвою, або З вершин до низин

Твоя рука легка і мирна,
Таким крило повинно буть.
Душа твоя — бездонна прірва,
В яку несила зазирнуть.
Дивлюсь на тебе і сльоза
в моїх очах...
Ти спиш... Вже золотіє ранок...

Людмила СКИРДА.

Рука коромислом летить
у вирій,
Мене у небо кличе:
— На крило!..
Душа, немов підбитий вертоліт,
Гримить в бездонну прірву,
А ноги до веселки потягло...
Ой-ой, перевернувся світ.
Дивлюсь на тебе і від
щастя плачу,
І щастю отому немає меж.
Бо ти, соколик, не ледачий
Над прірвою у гамаку хропеш.
Години — мов роки кохання,
Хоча ніщо не муляє в боку.
Любов — це каторжне
страждання.
Вставай! І я посплю у гамаку.
Над прірвою і я посплю,
Куди несила зазирнуть.
І я посплю, бо теж люблю...
Поспати.
Над прірвою закохані хроплуть.
Пора вставати!

Володимир СЕМЕНО.

Полтава.

Назад — у глину!

Ти згорбивсь думами,
а Єва молода
У чорта молодого на колінах...
Верніть мене в глину...

Борис ЧІП.

Не думайте, хлопці!
Та звичка дешева —
Все'дно, що ходіння по мінах.
Ти згорбивсь від дум,
а в цей час твоя Єва
У дідька сидить на колінах.
Вмостилась, неначе на призьбі
у кума,
Ще й файна закуска у сумці.
Ти згорбивсь від дум.
А ти краще подумай,
Що в Єви твоєї на думці!
Душа завмирає,
стискається серце:
Таке приминдюрилось дівці!
Навіщо віддав я їй
краще реберце?
Батіг по ній плаче, паршивці!
Ич, як спокушає!
Дві грушки рожеві
Виблискують, як
з натюрморту...
А може, я сам підказав оце Єві,
Коли посилав її к чорту?
Геть, думи! Бо я, відчуваю,
загину.
Благаю: «Архангели, де ви?
Поки ще не пізно,
верніть мене в глину,
Бо глину зроблю я із Єви!».

Петро РЕБРО.

Запоріжжя.

БІС

— Куди поділася пляшка? — Марія Семенівна спопеляючим поглядом дивилася на чоловіка.

— А що — я, я — не знаю, я ж курив на балконі!

— Ах, він не знає! — дружина, стиснувши пудові кулачки, повільно наближалася до чоловіка. — Я купила пляшечку вина, хай, думаю, постоїть до дня народження, а він!...

— Ні, Марусечко, це не я, я не винен, я тобі зараз усе поясню.

Справа в тому, що в мене вселився біс, от! — випалив Сидорчук.

— Біс у нього вселився! — уїдливо прошипіла дружина і раптом застигла. — Який ще біс?

— Ну, цей, звичайний, з хвостом, рогами і ратицями!

— Ой, Сергієчку, ну тебе!.. — почала відмахуватися від чоловіка Марія Семенівна.

— Я тобі правду кажу!— увійшов в образ Сидорчук. —Такий злий, страшний, я сам його боюся, жах як боюся!

— Що ж робити?

— Не знаю.

— Його треба терміново з тебе вигнати! — твердо заявила Марія Семенівна.

— Як?

— Зараз дізнаюся. Ти стій тут, а я зателефоную Ларисі!

Дружина помчала до телефону. Через кілька хвилин повернулася:

— Лариси немає вдома!

— Мені здається, я знаю, як вигнати цього біса, —нерішуче промовив Сидорчук.

— Ну?

— Його треба спалити!

— Що ти мелеш?

— А я кажу — спалити! Спиртом, чистим, медичним, —ковтаючи слинку, безапеляційно заявив Сидорчук. —Негайно біжи до Микитюка з другогоо під'їзду, у нього спирт завжди є.

— Знаю, він же лікар! — Марія Семенівна вхопила гаманець і миттю помчала до дверей.

— До речі, Марусечко, огірочків по дорозі прикупи. Треба ж буде чимось закушувати вигнання!

Олександр ПЕРЛЮК.

Ситуація під контролем

Відразу хочу застерегти: я вельми рішуча людина. І дуже імпульсивна. Тому, якщо мене, не доведи Боже, зачепити, можу наробити такого рейваху, що — ой! А зачіпка завжди знайдеться. У нас, ви самі знаєте, лише ступнув крок — і таке уздрінеш, що краще б очі не бачили.

Ну, наприклад, виходжу я на сходову клітку й бачу, як сусід відчинив поштову скриньку й забирає газету свого ж таки сусіда! Ви не повірите, що зі мною сталося: увесь затрусився, кулаки стиснув! Ще хвилина — і я б... Але що то велика матінка-природа. Знаючи про мою дивовижну схильність до рішучих дій, вона дала мені сили усе це міцно тримати під контролем! Тому я міцно стиснув кулаки, зціпив зуби і, роблячи вигляд, ніби нічого не бачу, швиденько пробіг мимо. Коли я отак тихо прослизнув за спиною злодія, він навіть не здогадувався, бідолаха, що був за крок від великої небезпеки!

Або от вам інший випадок. Якось іду разом з дівчиною по вулиці. І раптом якийсь молодик як штовхне її! Вона, бідна, захиталася. Ви навіть не повірите, що зі мною сталося! Я аж зубами клацнув, мов той вовк. Ще б секунда — і я не знаю, що зробив би з цим паскудою! Але ж ситуація під контролем! Я міцно стиснув кулаки й зуби і не дозволив собі навіть на хвильку розслабитися. Бо таке б було... Моя дівчина подивилася на мене і мовчить. А я собі думаю: дивись-дивись. Ти навіть не здогадуєся, який лютий звір, який скажений лев, який вулкан клекотить поруч! Та як він вибухне — змете все навколо. Але ситуація ж під контролем.

Леонід КІТ.

Правильною дорогою пішли, товариші!

Якось ми полювали. Йшли, йшли з товариством дрімучим лісом, у хащах ні звіра, ні путньої пташки — уже й потомилися. Настав час перепочити. Усілися ми на березі якогось болітця, випили, перекусили. Як підкріпилися, так і пішли далі. Обійшли болітце, походили, покрутилися і тут утямили, що заблукали. Так заблукали, що хоч сядь та плач.

— Де ж наші авто залишилися? — питає з острахом Вовтузяка, він у компанії найголовніший. — Куди йдемо? Я ні бе, ні ме...

І всі ми теж — ні туди, ні сюди, крок уперед, два кроки назад. Аж лячно. Уже вечір на підході, а ми блудимо, як сновиди. Тарілчук, котрий після випивки до співу охочий, тепер ледве голос подає. Коврига разів зо три стрельнув —хоч би тобі хто відгукнувся.

Аж тут ми втрапили на якусь просіку, за нею галявина — не галявина, далі хутір — не хутір. Кілька хат старезньких забовваніло, один особняк, правда, пристойний. Навіть дуже. А біля нього, щоб ви думали, монумент-колос височіє, тобто бронзовий пам'ятник. Вождь — з кашкетом в одній руці і простягнутою правицею.

Що за диво? Навколо ліс, глухомань, комарня набридлива, а тут таке мистецтво.

Ми стоїмо занімілі, ні звуку. Покотило Арсен, котрий грамотніший, він колись у парторгах ходив, той тільки й зронив:

— Не може бути, їй Богу!

Коврига зопалу стрельнув. На звук той з однієї розвалюхи дід сивий визирнув, мов Сусанін.

— Чому не може бути? — каже. — Запросто може. Тут один бізнесмен дачу спорудив, а до неї, значить, монумента й пристроїв — у якомусь комунгоспі повергнутого вождя викупив. Потім бізнесмен, наш сусід — хуторянин, такими грошима закрутив, що махнув у столицю, десь там палац собі звів. А про

монумента так сказав: «На біса він мені, — каже. — Я з Америки статую Свободи викуплю!»

Ми стовбичимо, ані телень. Покотило Арсен, котрий метикуватий, той допитується:

— А як нам звідси на шлях битий вибратися?

Хутірський Сусанін каже:

— Куди вказує пам'ятник рукою — так туди і йдіть.

Подивилися ми, куди спрямована правиця, і подалися. Йшли, йшли і вийшли на битий шлях. А там уже наші мотори стоять — «мерседеси» і «волги», і все, як треба, біля них.

У Тарілчука на радощах голос проклюнувся, заспівав він похідної козацької, Коврига тричі поспіль відсалютував з рушниці, а Покотило Арсен, котрий по парторгах спец, той так підсумував:

— Правильною дорогою ми пішли, товариші.

Іван КИДРУК.

Інформація про шостий випуск акцій акціонерного комерційного банку «КИЇВ»

І. Характеристика емітента

Акціонерний комерційний банк «КИЇВ» є правонаступником акціонерного комерційного банку «КИЇВЩИНА», зареєстрованого Національним банком України 19 травня 1993 року за № 171 у формі акціонерного товариства закритого типу. У даний час банк «КИЇВ» є акціонерним товариством відкритого типу зі статутним фондом 12 874 200 гривень, який сплачено повністю.

Вищим органом управління банку є загальні збори акціонерів. Рада банку здійснює контроль за діяльністю правління банку. Головою ради обрано президента АТ «Київгума» Кравця М. М. До складу ради ввійшли керівники відомих не тільки в м. Києві, а й за його межами, підприємств і організацій: ЗАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця», АТ «Київпроект», асоціації міжнародних автомобільних перевізників України, АТ «Українські ювеліри», ДКП «Київелектротранс», АТ «Завод залізобетонних виробів», міського територіального об'єднання автомобільного транспорту, АТ «Київміськбудматеріали», ДКП «Київгаз».

Правління є виконавчим органом, який здійснює керівництво поточною діяльністю банку.

Голова правління — Марченко Микола Степанович, освіта вища економічна, стаж роботи у фінансово-банківських установах 25 років.

Головний бухгалтер — Павлюченко Галина Григорівна, освіта вища економічна, стаж роботи в банківській системі 26 років.

Загальна чисельність працівників банку та його філій становить 409 чоловік.

Юридична адреса банку: 252030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 16-22.

II. Опис ділової активності емітента

Банк є універсальною кредитно-фінансовою установою і входить до єдиної банківської системи України.

Банк надає підприємствам, установам та громадянам всі види банківських послуг, здійснює банківські операції і в Україні, і за її межами, має кореспондентські рахунки в основних кліринґових центрах світу, що дає можливість виконувати ці операції з максимальною оперативністю.

Фінансова політика банку орієнтована на забезпечення стабільності, чіткості в роботі з клієнтами, підвищення репутації надійного банку у вітчизняних і зарубіжних партнерів.

Кредитна політика банку спрямована на кредитування економічно і соціально важливих для м. Києва і України програм.

Метою подальшої діяльності банку є надання допомоги підприємствам різних форм власності в розширенні і розвитку виробництва та підприємницької діяльності, впровадження нових банківських технологій, а також міжнародна банківська діяльність.

Загальний обсяг консолідованого балансу в 1997 році зріс у 1,6 раза і на 01.01.98 р. становив 98,3 млн. грн., розмір власного капіталу збільшився за рік більш як у 2 рази і на початок поточного року досяг 18,6 млн. грн., загальна кількість відкритих рахунків юридичних і фізичних осіб становить 13 735, вклади громадян у 2,2 раза перевищили минулорічний показник і становили 7,3 млн. грн. В 1997 р. здійснено інвестиції в корпоративні цінні папери — 1,5 млн. грн., в ОВДП — 14,1 млн. грн.

Балансовий прибуток за минулий рік отримано в сумі 5,1 млн. грн. , що на 1,4 млн. грн. більше, ніж за попередній рік.

Банк «Київ» одержав ліцензію Національного банку України № 14 від 29.12.97 р. на здійснення 29 видів банківських операцій, ліцензію Фонду державного майна України (№41) — на здійснення банком посередницької діяльності з приватизаційними паперами, дозвіл Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку України (№ 70-р. від 28.08.96 р.) — на право ведення реєстру власників іменних цінних паперів.

Банк «Київ» є членом Асоціації українських банків, Української міжбанківської валютної біржі.

Економічні нормативи, встановлені національним банком України, додержуються банком постійно.

III. Результати попередніх випусків акцій банку

За час існування банк здійснив п'ять емісій акцій.

Перша емісія — прості іменні акції в кількості 508 штук серією СПА — 1, за номерами 001—508, номінальною вартістю 10 гривень кожна на загальну суму 5 080 гривень.

Друга емісія — прості іменні акції в кількості 14 112 штук, серією СІП — ІІ, за номерами 509—14620, номінальною вартістю 10 гривень кожна на загальну суму 141 120 гривень.

Третя емісія — прості іменні акції в кількості 1 100 000 штук, серією А-3 за номерами 0000001—1100000, номінальною вартістю 1 гривня кожна на загальну суму 1 100 000 гривень (акції попередніх двох емісій СПА і СІП змінені на акції серії А-3).

Четверта емісія — прості іменні акції в кількості 1 550 000 штук, серією А-4 за номерами 1100001—2650000, номінальною вартістю 1 гривня кожна на загальну суму 1 550 000 гривень.

П'ята емісія — прості іменні акції в кількості 10 224 200 штук, серією А-5 за номерами 2650001—12874200, номінальною вартістю 1 гривня кожна на загальну суму 10 224 200 гривень.

Кількість іменних акцій, випущених банкоми, які знаходяться у власності керівних працівників становить 6,9%.

IV. Відомості про шостий випуск акцій

Загальні збори від 5 березня 1998 року протокол № 1-98 прийняли рішення про збільшення статутного фонду до 25 000 000 гривень та додатковий випуск акцій.

Мета випуску акцій: збільшення статутного фонду, нарощування власного капіталу, зростання обсягів власної ресурсної бази, що закріплює репутацію банку як установи, яка гарантує надійність вкладених коштів його клієнтів.

Кошти залучені від емісії планується направити на кредитування міських програм і проектів — 30%, в цінні папери — 35%, інвестиційні проекти — 35%.

Обсяг шостого випуску акцій банку становить 12 125 800 штук простих іменних акцій, номінальною вартістю 1 (одна) гривня кожна, серії А-6 за номерами 12874201—25000000 на загальну суму 12 125 800 (дванадцять мільйонів сто двадцять п'ять тисяч вісімсот) гривень.

Акції банку шостої емісії випускаються у паперовій формі.

Початок передплати акцій банку — 20 квітня 1998 року.

Закінчення передплати акцій банку — 19 жовтня 1998 року.

Після закінчення вказаного строку передплата припиняється.

Акції розповсюджуються шляхом відкритої передплати серед юридичних та фізичних осіб відповідно до вимог чинного законодавства.

Оплата вартості акцій здійснюється тільки у вигляді грошових коштів після укладання договору на придбання акцій. Перед укладанням договору юридичні і фізичні особи надають банку документи, передбачені чинним законодавством.

До закінчення строку передплати особи, які передплатили акції банку, повинні сплатити не менш як 30 відсотків вартості акцій, на підтвердження внеску акціонеру видається тимчасове свідоцтво.

Строк повної сплати номінальної вартості акцій, які передплатили акціонери, не повинен перевищувати одного року з дня реєстрації випуску цих акцій.

Не пізніше ніж через шість місяців після реєстрації випуску акцій банку акціонеру видається сертифікат акцій на сумарну номінальну вартість акцій.

У разі, якщо передплата акцій перевищуватиме запланований розмір або не досягне його, рішення про фактичний розмір емісії приймають загальні збори акціонерів. У разі відмови загальними зборами зайвої передплати внесені кошти особам, які передплатили акції, повертаються не пізніш як через 30 днів.

Акціонери банку мають переважне право на придбання акцій цієї емісії.

Акції дають право брати участь в управлінні справами банку. Одна акція дає право на один голос у роботі загальних зборів акціонерів, на отримання дивідендів згідно з положенням про акції АКБ «КИЇВ».

Кількість акцій, що належить одному акціонеру, не повинна перевищувати 35 відсотків статутного фонду.

Власники акцій мають право на їх відчуження. Особа, на користь якої відчужено акції, набуває права власності з моменту внесення відповідних змін до реєстру власників іменних цінних паперів банку.

Приймаючи рішення про придбання акцій, банку слід врахувати такі чинники ризику:

- зміни в законодавстві щодо діяльності комерційних банків;
- непрогнозованість і нестабільність економічної ситуації в Україні;
- інші форс-мажорні обставини.

Баланс АКБ «КИЇВ» (суми в грн.)

АКТИВ	на 01.01.97	на 01.01.98	на 01.03.98
Каса і кор. рах. в банках	8928600	8020410	4112962
Кредити, надані банком	26137057	50657368	42923919
Міжб. кред, над. банком	2679341	408682	4916289
Придб. ц. папер., паї, акції	7284194	17403530	23733224
Основні засоби банку	2446096	4704890	4135004
Дебітори банку	1069365	2162626	3136917
Інші активи	12091259	14943432	12834504
Збитки	0	0	0
Валюта балансу по активу	**60635912**	**98300938**	**95792818**
ПАСИВ			
Статутний фонд	4191856	11796386	12874200
Інші фонди	4693646	6120097	5398407
Розрах. і поточ. рах. клієнтів	23627236	30995961	42678800
Депозити юр. осіб	9837696	16255757	9205403
Вклади громадян в націон. валюті	3245588	7262032	10121750
Міжбанк. кред., одерж. від інш. банк	2065990	8348500	7216391
Кредитори банку	407144	2296397	3798212
Інші пасиви	8853929	10090332	3893173
Прибуток	3712827	5135476	606482
Валюта балансу по пасиву	**60635912**	**98300938**	**95792818**

Звіт про прибутки і збитки АКБ «КИЇВ» за 1997 рік

(суми в грн.)

ДОХОДИ	26412000
в т.ч.	
1.1. Проценти отримані	13792000
1.2. Доходи і комісія по наданих послугах	2612000
1.3. Доходи від операцій з цінними паперами	7805000
1.4. Інші доходи	2203000
ВИТРАТИ	21277000
в т.ч.	
2.1. Сплачені проценти	16058000
2.2. Сплачена комісія по послугах	131000
2.3. Витрати по операціях з цінними паперами	289000
2.4. Витрати по маркетінгу та рекламі	108000
2.5. Амортизаційні відрахування	244000
2.6. Інші витрати	4447000
ПРИБУТОК	5135000

Норматив платеспроможності банку (Н2) — 22,99

Норматив ліквідності банку (Н3) — 22.48

Рада банку. Правління банку.

ДО УВАГИ АКЦІОНЕРІВ ВАТ

«Костопільський домобудівний комбінат»

Повідомляємо, що чергові збори акціонерів відбудуться 21 травня 1998 року об 11.00 за адресою: 265300, Костопіль Рівненської області, вул. Степанська, 12, Будинок культури домобудівного комбінату.

Реєстрація учасників розпочнеться з 7.00.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про підсумки фінансово-господарської діяльності за 1997 рік та його затвердження. Визначення стратегії розвитку та основних напрямів діяльності на наступні періоди.
2. Звіт та висновки ревізійної комісії про результати проведення перевірок, висновки за звітами та балансом ВАТ за 1997 рік.
3. Представлення правлінням розподілу прибутку ВАТ за 1997 рік та плановий розподіл прибутку за 1998 рік, їх затвердження.
4. Про збільшення статутного фонду ВАТ у зв'язку з індексацією основних фондів станом на 01.01.1995 року.
5. Про внесення змін та доповнень до статуту товариства.
6. Про внесення змін до складу спостережної ради ВАТ.

Довідки за тел.: (03657) 2-25-17, 2-12-55.

ВАТ племагрофірма «Снятин»

запрошує акціонерів узяти участь у загальних зборах товариства, які відбудуться 19 травня 1998 року об 11 годині в народному домі за адресою: м. Снятин, вул. Театральна, 3.

Реєстрація акціонерів та їх повноважних представників буде проводитися з 8.00 до 10.30.

Наявність документа, що засвідчує особу, обов'язкова.

Порядок денний зборів:

1. Звіт голови правління ВАТ племагрофірма «Снятин» про результати фінансово-господарської діяльності товариства.
2. Затвердження:
   а) статуту товариства (нова редакція);
   б) регламенту загальних зборів акціонерів товариства;
   в) положень про:
   — спостережну раду товариства;
   — правління товариства;
   — ревізійну комісію товариства;
   — порядок нарахування та виплати дивідендів;
   — порядок ознайомлення акціонерів з інформацією у товаристві.
3. Вибори спостережної ради товариства.
4. Вибори голови правління товариства.
5. Вибори членів правління товариства.
6. Вибори ревізійної комісії товариства.
7. Розгляд заяв акціонерів.

Подати свої пропозиції щодо підготовки та порядку денного зборів можна до комісії з підготовки зборів на ВАТ племагрофірма «Снятин» за адресою: м. Снятин, вул. Гоголя, 75, тел. 2-23-74, 2-12-09 щоденно, крім суботи та неділі, з 8 до 16 години, до 19.04.1998 року включно.

Усі пропозиції просимо надсилати в письмовій формі.

До уваги акціонерів ВАТ «Сумибджолопром»

Повідомляємо, що перші загальні збори ВАТ «Сумибджолопром» відбудуться 21 травня 1998 року об 11-й годині за адресою: м. Суми, вул. Засумська, 13.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про результати роботи за 1997 рік та основні напрями діяльності в 1998 році.
2. Звіт голови ревізійної комісії.
3. Затвердження річного звіту та балансу.
4. Обрання спостережної ради.
5. Обрання голови та членів правління.
6. Обрання ревізійної комісії.
7. Затвердження статуту ВАТ.
8. Визначення умов оплати праці посадових осіб ВАТ.

При собі мати паспорт, або доручення, оформлене в установленому законом порядку.

Довідки за телефоном: 8(0542) 27-31-33.

Правління товариства.

Товариство з обмеженою відповідальністю виробничо-комерційна компанія **«Європа»**, рег. свідоцтво № 10, код 20905281, зареєстроване 13.01.95 р. виконкомом Первомайської районної ради народних депутатів Миколаївської області, ліквідується. Претензії приймають протягом місяця за адресою: 329810, Первомайськ, вул. Гагаріна, 29. **Тел.: 5-23-09, 5-42-80.**

Сервісно-туристичне товариство **«Інтурконтакт»** повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймають за адресою: Київ, вул. Михайлівська, б. 13.

Уважаемые акционеры!

Правление открытого акционерного общества **«Фармпроимп»** сообщает о проведении очередного общего собрания акционеров, которое состоится 15 мая 1998 г. в 13 часов по адресу: г. Артемовск Донецкой обл. ул. Сибирцева, 2.

Повестка дня:

1. Отчет правления о результатах финансово-производственной деятельности ОАО «Фармпроимп» за 1997 год.
2. Отчет ревизионной комиссии.
3. Внесение изменений и дополнений к уставу ОАО «Фармпроимп».
4. Утверждение положения о наблюдательном совете.
5. Избрание наблюдательного совета.
6. Доизбрание членов правления и ревизионной комиссии.

Регистрация акционеров, их доверенных лиц проводится в день проведения собрания с 11.00 до 12.30.

При себе иметь:
1. Документы, подтверждающие личность.
2. Сертификат акций.
3. Доверенность на право участия в собрании.

Основні відомості про емітента за 1997 рік

Найменування емітента	ВАТ «Оріхівський маслосирзавод»
Код ЕДРПОУ	00445630
Організаційно-правова форма емітента	комунальна
№ свідоцтва про державну реєстрацію та дата видачі свідоцтва	18 січня 1996 № 00445630
Орган, що видав свідоцтво	Оріхівська районна держадміністрація
Місцезнаходження:	м. Оріхів Запорізької обл., вул. Карла Маркса, 49-а
Телефон	3-35-22
Телефакс	3-36-17
Телетайп, телекс	—
Розрахунковий рахунок	26001800014001
МФО	313225
Назва банку	Оріхівське відділення банку «Україна»
Основні види діяльності	переробка молока
Кількість акціонерів	790
Кількість власників облігацій	—
Кількість працівників	59
Найменування, місцезнаходження, телефон незалежного реєстратора	ТОВ Хортиця—Консалтінг, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 162-б тел.34-81-03
Найменування, місцезнаходження, телефон торговця (ів) цінними паперами, з яким укладено договір	Запорізький центр сертифікатних аукціонів, пр. Леніна, 129
Остання дата опублікування інформації про діяльність емітента. Назва друкованого органу. Тираж	«Голос України», тираж 247908
Дата подання до комісії останнього річного звіту	до 30.04.98
Дата проведення останніх зборів акціонерів	
Найменування та місцезнаходження юридичної особи, уповноваженої емітентом продавати (купувати) його цінні папери	—
Найменування та місцезнаходження юридичної особи, уповноваженої емітентом виплачувати доход по його цінних паперах	—
Дата та термін виплати дивідендів, якщо вони будуть виплачуватися	—

Основні фінансові показники ВАТ «Оріхівський маслосирзавод» за 1997 рік

тис. грн.

Показник	Рік Звітний	Рік Попередній
1. Виручка (валовий доход) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за вирахуванням державного регулювання цін, ПДВ та акцизного збору	1769	2388,1
2. Балансовий прибуток (збиток)	186	423,1
3. Всього по активах балансу	809,9	687,4
4. Всього зобов'язань	—	—
5. Статутний фонд (довідково: номінальна вартість акцій)	267 0-05	267 0-05
6. Нерозподілений прибуток	—	—
7. Прибуток, що припадає на одну акцію	—	—
8. Дивіденди, сплачені на одну просту акцію	—	—

Шановні акціонери ВАТ «Київський завод «Геофізприлад»!

16 травня 1998 року о 13-00 відбудуться чергові загальні збори акціонерів

Порядок денний

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності ВАТ за 1997 р.
2. Звіт ревізійної комісії про результати перевірки фінансово-господарської діяльності правління за 1997 р.
3. Звіт ради товариства.
4. Затвердження порядку розподілу прибутків за 1997 р.
5. Збільшення розміру статутного фонду шляхом випуску нових акцій.
6. Внесення змін до статуту.
7. Обрання членів ради товариства.
8. Про ведення реєстру власників акцій.

Ознайомитися з проектами внутрішніх документів ВАТ та отримати довідкову інформацію ви можете за адресою: м. Київ, вул. Дубровицька, 28, **тел. (044) 430-46-92, 430-42-72, 430-46-60.**

Місце проведення зборів: м. Київ, вул. Автозаводська, 2, конференцзал.

Реєстрація учасників зборів 16 травня з 9.00 до 12.30 за тією ж адресою. Для реєстрації учасникам зборів потрібно мати документ, що посвідчує особу. Представникам акціонерів необхідно під час реєстрації подати також доручення, оформлене згідно з чинним законодавством.

На загальних зборах передбачається збільшення статутного фонду на суму 394000 (триста дев'яносто чотири тисячі) гривень з метою залучення науково-технічної продукції шляхом відкритої передплати додатково випущених простих іменних акцій у кількості 1 576 000 (один мільйон п'ятсот сімдесят шість тисяч) штук номінальною вартістю 0.25 грн. кожна у період з 01.11.98 р. по 15.12.98 р. Акціонери ВАТ матимуть пріоритетне право передплати додатково випущених акцій у розмірі, пропорційному до їх частини у статутному фонді. Оплата вартості акцій другої емісії здійснюється шляхом передачі до ВАТ нових технологій.

У зв'язку зі збільшенням статутного фонду передбачається внесення змін у статті 5.1, 5.2 статуту ВАТ та викладення їх у такій редакції:

«5.1. Статутний фонд ВАТ становить 1 830 980 (один мільйон вісімсот тридцять тисяч дев'ятсот вісімдесят) гривень 00 копійок.

5.2. Статутний фонд ВАТ поділено на 7 323 920 (сім мільйонів триста двадцять три тисячі дев'ятсот двадцять) простих іменних акцій номінальною вартістю 25 (двадцять п'ять) копійок кожна».

З повагою, правління ВАТ.

Акціонерне товариство **«Хартрон-інкорпорейтід»** звернулося до Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України з проханням про видачу ліцензії на здійснення підприємницької діяльності, пов'язаної з постачанням електричної енергії на території Київської, Харківської, Дніпропетровської, Запорізької, Полтавської, Донецької, Херсонської, Волинської, Вінницької, Сумської, Луганської облстей та Автономної Республіки Крим.

Поштова адреса: Акціонерне товариство «Хартрон-інкорпорейтід», 310057, м. Харків, 310057, вул. Гоголя, 7. **Телефони: 14-95-32, 12-65-89, факс 12-65-89.**

Правління ВАТ «Мавекс-Фонд»

повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 23 травня 1998 року о 12 годині за адресою: м. Луцьк, вул. Єршова, 3, контора Луцької нафтобази.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності ВАТ «Мавекс-Фонд» за 1997 рік і основні напрями розвитку його діяльності в 1998 році.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Різне.

Акціонерам, які будуть брати участь у зборах, мати при собі акції.

Довідки за телефонами: (03322) 3-00-62. факс. 3-14-80.

До уваги акціонерів ВАТ «Харчомаш»

22 травня 1998 року об 11-й годині в приміщенні актового залу ПТУ № 21 за адресою: м. Київ, вул. Бубнова, 4, відбудуться чергові річні збори акціонерів з порядком денним:

1. Звіт голови правління про результати фінансово-господарської діяльності за 1997 рік та перспективи діяльності на 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії про результати перевірок діяльності за 1997 рік.
3. Затвердження розподілу та використання прибутку за 1997 рік.
4. Внесення змін та доповнень до статуту товариства.
5. Внесення змін до складу спостережної ради товариства.
6. Різне.

Реєстрація учасників з 9-ї години. При собі мати документи, що засвідчують особу, право власності на акції та повноваження.

Тел. для довідок: (044) 265-83-32, 265-88-42, 265—85-70.

Правління ВАТ «Харчомаш».

Інформація про діяльність ВАТ «Харчомаш» за 1997 рік

Індентифікаційний код: 14307669
Свідоцтво про державну перереєстрацію: запис 03397 від 14.10.97 р.
Місцерозташування: 252039, м. Київ, пр.40-річчя Жовтня, 60.
Тел.: 265-83-32. тел./факс 265-83-30
Основний вид діяльності: виробництво обладнання для АПК.
Кількість акціонерів — 911.
Чисельність працівників — 168
Статутний фонд — 630,6 тис. грн.
Довідково: прості акції — 2522364 (частка в статутному фонді — 100%)
Дата проведення останніх зборів акціонерів 10.09.97 р.
Найменування та місцезнаходження реєстратора: Українська юридична компанія «Принцип», м. Київ, вул. Вітряні гори, 10-В.

Основні показники діяльності (тис. грн.)

Показник	1997 р.	1996 р.
1. Виручка (валовий доход) від реалізації продукції за вирахуванням ПДВ	757,6	965,6
2. Балансовий прибуток	186,3	135,3
3. Всього за активами балансу	2626,1	2783,3
4. Всього зобов'язань	388,4	462,9
5. Статутний фонд	630,6	630,6

Уважаемые акционеры АООТ «Хлебпром»!

Правление АООТ «Хлебпром» сообщает о проведении очередного годового собрания акционеров общества, которое будет проходить 19 мая 1998 г.

Повестка дня:

1. Отчет председателя правления об итогах работы общества за 1997 год.
2. Отчет наблюдательного совета общества.
3. Отчет ревизионной комиссии общества.
4. Утверждение результатов хоз. деятельности общества за 1997 год.
5. Избрание нового состава правления общества.
6. Избрание нового состава наблюдательного совета общества.
7. Утверждение нормативов распределения прибыли.
8. Разное.

Участникам собрания необходимо иметь при себе паспорт или иной документ, удостоверяющий личность. Для представителей акционеров — юрид. лиц — необходимо иметь при себе доверенность на право участия в собрании и документ, удостоверяющий личность.

Место проведения собрания: г. Донецк, ул. Кобозева, 5 (в актовом зале ОАО «Донецкий булочно-кондитерский комбинат»).

Начало собрания: в 12 часов. Регистрация участников собрания с 11-ти до 12 часов.

Правление АООТ «Хлебпром».

До уваги акціонерів!

ЗАТ «Реєстр-Центр» за дорученням емітентів ***повідомляє*** про скликання чергових зборів акціонерів:

ВАТ ВКФ «Хмельницькнафтопродукт» 22 травня
ВАТ «Старокостянтинівський цукровий завод» 19 травня
ВАТ «Клембівський цукровий завод» 20 травня
ВАТ «Городоцький цукровий завод» 26 травня
ВАТ «Наркевицький цукровий завод» 28 травня

З порядком денним:

1. Звіт правління товариства про підсумки фінансово-господарської діяльності в 1997 році та основні напрями розвитку на 1998 рік.
2. Звіт ревізійної комісії товариства.
3. Внесення змін до статуту товариства.
4. Різне.

Місце проведення зборів відповідно:
гарнізонний будинок офіцерів м. Хмельницького;
будинок культури цукрових заводів за місцем розміщення ВАТ.

Початок зборів о 12.00.

Реєстрація в день і за місцем проведення зборів з 8.00 до 11.45.

Довідки за телефонами (03822) 6-41-92, 6-40-64.

Фото з конверта

— Гальмуй! За рогом міліція з «фарою», гав!

Фото Анатолія КРАСНОЖОНА.

Дніпропетровськ.

А я роблю так

Сушарка для білизни

Сушити білизну найкраще на свіжому повітрі. Ну, а якщо немає такої можливості, можна зробити сушарку у ванній кімнаті. Виготовляється вона із двох старих плічок, дерев'яного стержня і кількох метрів шпагату чи нейлонової жилки. Шнур, пропущений через два блоки біля стелі, дає можливість у разі необхідності піднімати або опускати сушарку. Кінці шнура прив'язуються до ніжки ванни або закріплюються іншим можливим способом.

Роман СТЕБЛОВ.

Київ.

Астрологічний прогноз

на 6 — 12 квітня

ОВЕН. З понеділка до суботи ви непостійні у своїх бажаннях, мінливі у своїх рішеннях і вагаєтеся щодо вибору — дуже багато варіантів і спокус. Ви почнете досить різнобічну діяльність, залучите до кола своїх інтересів і турбот чимало людей.

ТЕЛЕЦЬ. Якщо минулого тижня не все йшло за планом, не впадайте у відчай. Спробуйте розслабитися чи переключитися на щонебудь приємне. Тоді спаде внутрішнє напруження. Можливо, ви потребуєте розумового відпочинку чи, навпаки, інтенсивного інтелектуального заняття на самоті.

БЛИЗНЯТА. Вам принесуть надію добрі звістки, можливо, познайомитеся з цікавою людиною, отримаєте гарну пропозицію, підтримку. У такій атмосфері зумієте повернутися до раніше запланованої справи. Середу, суботу і неділю можна оцінити як важкі та неспокійні дні.

РАК. Якщо на початку тижня ви відчуватимете власну правоту, то почнаючи з п'ятниці вами оволодіють сумніви. Але допоможе людина, яка має необхідну для вас інформацію. У понеділок добре обговорити велику справу чи розпочати будьяку діяльність.

ЛЕВ. Протягом тижня будете плисти на хвилях маленької радості. В особистому житті така подія поліпшить психологічний клімат. Однак можуть виникнути непередбачені обставини, які слугуватимуть уроком. У понеділок добре починати будь-які нові справи.

ДІВА. Майже весь час буде присвячено турботам і спільним справам з найближчими людьми чи компаньйонами. Знову почнете обговорювати грошові питання. Нові плани повернуть вас до старих боргів. У суботу і неділю перед вами постануть старі проблеми. Але у понеділок можна випадково знайти те, що давно шукали.

ТЕРЕЗИ. Ваша енергія найкраще буде використана у роботі з невеликими колективами у новій структурі. Повернетеся до справ з тими самими людьми, з якими почивали в березні. Відновляться перервані зустрічі. У суботу і неділю зробіть правильний вибір.

СКОРПІОН. Після переживань, розчарувань і роздумів минулого тижня несподівано легко прийдете до правильного рішення. Можна владнати багато конфліктів на роботі. Цього тижня найкраще використати нові зв'язки і методи, змінити місце служби. Подбайте про своє здоров'я.

СТРІЛЕЦЬ. У понеділок ви повернетесь до важливих справ. У стосунках з близькою людиною не так перегорнете наступну сторінку, як переглянете старі. Можете знову вирушити разом у поїздку, зустріти людину, яка раніше вам подобалася. Не зайве рекламувати себе та свою фірму.

КОЗЕРІГ. Вам і вашим близьким потрібна моральна і матеріальна підтримка. На початку тижня вас об'єднають спільні турботи. У суботу і неділю зіткнетеся з труднощами, на подолання яких знадобиться ще більше зусиль і часу. Цими ж днями може виникнути конфліктна ситуація в сім'ї.

ВОДОЛІЙ. Ваше життя пожвавиться завдяки хвилюючим подіям. Збільшиться кількість поїздок, контактів. Серед старих знайомих може з'явитися людина, яка має владу і зв'язки. Вона може допомогти вам знайти найкращий вихід з невизначеної ситуації.

РИБИ. Спаде напруженість минулого тижня, пов'язана з енергетичними і фінансовими витратами. Отримаєте матеріальну компенсацію. Можете отримати плату за надану послугу, використати попереднє джерело заробітку. Можливо, вирушите в ділову поїздку.

Народний календар

4 КВІТНЯ **— Василя Теплого. Якщо утворилося гало навколо сонця, то буде добрий урожай. На Теплого Василя радується зілля, кажуть в народі.**

6 КВІТНЯ **— Захарії і Якова. Спостерігали, якою буде ніч: теплою — на добру весну, а холодною — «не жди з моря погоди».**

7 КВІТНЯ **— Благовіщення. Це найбільше весняне свято. Селяни з особливою пошаною ставилися до нього. Вважається, що Бог цього дня благословляє всі рослини. Ніхто цього дня не працює, навіть птах не в'є гнізда.**

8 КВІТНЯ **— Благовісника архангела Гавриїла. Архангел Гавриїл вважався володарем блискавок, а тому намагалися відповідно вшанувати його, щоб не спалив блискавкою хату.**

9 КВІТНЯ **— Мотрони. Завершується приліт ранніх птахів.**

Прикмети квітня:

- **Пізня весна — ознака того, що влітку переважатиме холодна погода.**
- **Якщо жайворонки багато й довго співають — утримається ясна погода без опадів, якщо ж їх не чути від самого ранку — чекай негоди.**
- **Купчасті хмари надвечір не зникають — погіршиться погода, задощить.**
- **Коли розпочинається весняна оранка, зверніть увагу: якщо в борознах багато хробаків (личинок хруща), то це віщує добрий урожай проса, а вишні вродять погано.**
- **Ясні квітневі ночі закінчуються приморозками.**

А ще був випадок

Про всіх подумала природа

Одного разу я став свідком незвичайної поведінки сторожового собаки на нашому підприємстві. Після теплого літнього дощу неподалік од прохідної залишилася величезна калюжа. Лялька (так звали собаку), взявши в зуби довгу палицю, але не впоперек зубів, а вздовж, обережно ступаючи, заходила у воду. Я з цікавістю спостерігав за нею, вирішивши, що вона хоче поплавати.

Лялька тим часом поволі заходила все глибше й глибше. Нарешті з води стало видно тільки її руді вуха і довгу палицю.

Раптом вона з силою відкинула геть палицю і притьмом вискочила з води. Обтрусилася і сіла обсихати на сонці.

— Видно, зовсім уже блохи допекли нашій Лялці, —почув голос мого товариша.— Ти думав, їй скупатися закортіло? Ні, то вона так бліх ганяє.

Я був вражений. Ну хто, скажіть, навчив собаку такій мудрості? Як тримати палицю, як заходити в воду, щоб вуха не замочити...

А то ж вона, природа, подумала про все живе на землі, всьому навчила...

Володимир ГВЯЗДОВСЬКИЙ.

Київ.

Запитання по суті

Астероїд, що гуляє сам по собі

Чула, що неподалік від Землі «гуляє» астероїд, який становить небезпеку для нашої планети. Чи це так?

Світлана КРЮКОВА.

Хорошеве Харківської області.

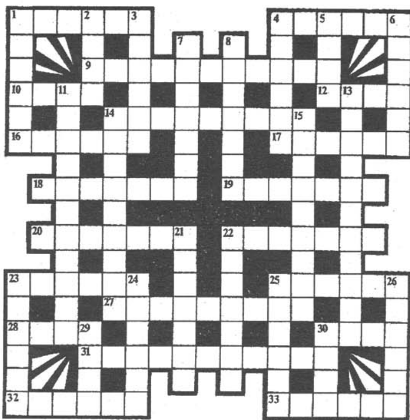
Астероїд XF11, відкритий наприкінці минулого року американськими вченими, деякою мірою справді становить небезпеку для нашої планети. Версія американців така: через тридцять років він може зіткнутися з Землею. Під час зіткнення виникне енергія, що дорівнюватиме за потужністю вибухові двох мільйонів бомб, скинутих на Хіросіму. У повітрі утвориться така кількість пилу, що на довгі місяці огорне всю нашу планету.

Проте подальші дослідження вчених спростували попередню версію: зіткнення не передбачається. Зате в 2000 році земляни без будьяких оптичних приладів зможуть спостерігати за астероїдом, який пролітатиме дуже близько до нашої планети.

КРОСВОРД

По горизонталі: 1. Відпочинок на марші. 4. Композитор-пісняр. 9. Відомий скульптор і кінорежисер. 10. Предмет розмови. 12. Обледеніла снігова кірка. 14. Відомий галицький боярин, противник князя Данила. 16. Грецький мислитель. 17. Астрагал. 18. Так званий кримський едельвейс. 19. Нововведення, перетворення. 20. Гора в Карпатах. 22. Борошно з пропареного вівса. 23. Відомий сучасний музикант і диригент. 25. Місто в Угорщині, де знаходиться музей Ф. Ліста. 27. Точка перетину висот трикутника. 28. Низький дитячий голос. 30. Склад працівників підприємства, установи. 31. Рід удільних київських князів. 32. Графство, королівство, а нині — автономна область в Іспанії. 33. Одна із назв державного утворення на нашій землі, збережена в арабських історичних джерелах.

По вертикалі: 1. Мушкетер. 2. Кормова трава родини бобових. 3. Боспорський цар, який уперше випустив золоті монети в Пантикапеї. 4. Прийом у футболі. 5. Український поет німецького походження, автор поеми «Прокляті роки», епопеї «Попіл імперій». 6. Один з вождів Великої французької революції, яка його ж і знищила. 7. Штат у США. 8. Обшир, тривимірна протяжність над землею. 11. Персонаж відомої трагедії Й.-В. Гете. 13. Настоятель православного чоловічого монастиря. 14. Учасник походу Сагайдачного на Москву, гетьман реєстрового козацтва.15. Нервове волокно, що передає імпульси від центральної нервової системи до мускулатури кровоносних судин. 21. Легендарний київський князь. 22. Засіб зв'язку. 23. Острів-держава у Карибському морі. 24. Смичковий клавір. 25. Металева стрічка для зварювальних труб. 26. Болотяний бобер. 29. Торгівля, базар. 30. Один із трьох верховних богів у брахманізмі та індуїзмі.

Відповіді до кросворда, надрукованого 28 березня

По горизонталі: 1. «Русалка». 4. Огієнко. 7. Нус. 8. Геродот. 9. Трайлер. 10. Пандора. 12. Асмодей. 14. Авісага. 16. Ізяслав. 19. Сопілка. 22. Антоній. 23. Нанашко. 24. Ташкент. 25. Вік. 26. Озимина. 27. Апостол.

По вертикалі: 1. Рогніда. 2. Сарказм. 3. Актиній. 4. Острога. 5. Наливка. 6. Оправка. 10. Падалка. 11. Алімпій. 13. Саз. 15. Гек. 16. Ілленко. 17. Яхненки. 18. Вітрова. 19. Сонетка. 20. Лауреат. 21. Амартол.

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заступник головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс—224-72-54;
ВІДДІЛ РЕКЛАМИ — 441-89-34, 441-89-44; телефакс—449-85-62.

E-mail: sekret@golos.relc.com

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 234597.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50

Зам. 0311064.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0